

GORENJSKI GLAS

GLASILO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE
DELOVNEGA
LJUDSTVA ZA
GORENJSKO

Kranj — V Prešernovem gledališču je danes ob 17. uri nova premiera: uprizorili bodo delo Marcela Acharda A' me vzamete zraven. Uprizoritev sodi k decembrskemu otroškemu praznovanju, marsikje pa jo bodo radi gledali tudi kasneje, saj vsebinsko ni neposredno vezana na novoletno praznovanje. Cirkuska atmosfera, klovni jada ter poetičnost čiste ljubezni so nosilci radoživega gledališkega dogodka. Predstavo so pripravili režiser Lojze Domanjko, scenograf Vasja Repinc, kostumografinja Irena Felicijan, svetovača za gib in akrobatički Andre Valdes in Andrej Zajec, glasbena oprema je delo Olivera Telbana. Nastopajo: Judita Zidar, Pavle Rakovec, Tine Oman in Matjaž Vičnar. — Foto: M. Fock

stran 3

ZAMRZOVALNIH SKRINJ SE NE SPLAČA VEČ IZDELOVATI

stran 32

CENZURA ALI POSLOVNA TAJNOST?

Izgube presegle polovico akumulacije

Služba družbenega knjigovodstva je te dni objavila podatke o devetmesečnih rezultatih poslovanja. Deležni so večje pozornosti kot običajno, čeprav se zdaj aktualne iskre krejejo ob novih gospodarskih ukrepih. Rezultati so namreč slabši kot lani in ker temu kdo utegne oporekat, ker zaradi novega obračunskega sistema niso primerljivi, povejmo še, da so slabši kot po treh in šestih letošnjih mesecih. Največji problem jugoslovenskega gospodarstva je prva eksplozija izgub, ki so znašale 2.212 milijard dinarjev in so štirikrat večje kot lani v tem času, presegle so celo skupno akumulacijo in sicer za 600 milijonov dinarjev.

Na Gorenjskem so izgube znašale dobro 24 milijard dinarjev, predstavljajo 10,8 odstotkov slovenskih in dober odstotek izgub jugoslovenskega gospodarstva. Na prvi pogled se to morda ne zdi veliko, toda vedeti je treba, da se tudi pri drugih pokazatevih gorenjski delež suže okoli desetih odstotkov, torej je gorenjsko gospodarstvo prav tako pridno pridelovalo izgube kot vse drugo. V zadnjih letih izgube stromo rastejo, v devetih mesecih so bile kar osem in pol krat večje kot lani v tem času. Slaba je torej tolažba, da akumulacije se niso prehiteli, kakor to velja za celotno jugoslovensko gospodarstvo, temveč so predstavljale 57,4 odstotke akumulacije.

Nasploh je za gorenjsko gospodarstvo značilno upadanje proizvodnje in s tem produktivnosti ter slabši izvoz, poglavitni vzrok je nespodbudna ekonomska politika. Sliko pa najbolj kvareti jeseniška Železarna in kranjska Telematika, kjer so se nagr-

madle štiri petine gorenjskih izgub in kjer se zgolj na ekonomsko politiko ne morejo izgovarjati.

Telematika je vsekakor dober primer, kako je nova tovarna, ki je bila še pred leti tukih svetovnem tehnološkem vrhu, zašla v agonijo, ki je ni in ni videti konca, kjer sanacijski programi še vedno ne temelje na stvarnih kadrovskih, finančnih in tržnih možnostih. Ni nam treba s prstom kazati, kako neuspodne so nowe tovarne na jugu države, grena je resnica, da nas na Gorenjskem v teh težkih časih rešuje tradicionalna industrija, ki so ji mnogi pred leti že predpisali ukinitev.

Železarna je prav tako dober primer naložbe, ki ima označbo strateška, že vseskozi pa jo spremljajo dvomi, odločna nastopovanja miadih in ekologov, ki v novi jeklarni vidijo električnega požeruha, ki pri toploplini elektrarnah povzroča še večje onesnaževanje. Mnogi zdaj pozabljajo, da je bila začetna izguba pravzaprav načrtovana. Nova jeklarna seveda pomeni tehnični napredok, ki bo vplival na kovinsko predelovalno industrijo, toda prav v teh tovarnah zdaj tožijo, kako drago je domače železo, saj ga doma zdaj plačujejo po 600 dollarjev, na tujem pa stane 210 dollarjev. Draga je torej ta naša strateška odločitev, najbolj je seveda prizadevi Jeseničane same saj se na izgubo v Železarni, ki predstavlja pretežni jeseniškega gospodarstva, navezuje slabši denarni položaj družbenih dejavnosti.

M. Volčjak

Tretja zaporedna Zlata snežinka za smučišča Krvavec: V teh turibnih pozno jesenskih dnevih je spet najbolje urejeno smučišče na Krvavcu. Prav zato v lanskem sezoni niso zaman že tretjič zapored dobili Zlato snežinko za najbolj urejena smučišča v Sloveniji. V soboto je bila meglja, a vseeno se je smučalo veliko ljubiteljev smučanja. Med njimi so bili tudi naši alpsi smučarski reprezentantje, ki so Krvavec izkoristili za svoj trening. RTC Krvavec si tudi v tej sezoni prizadeva za najbolj urejeno slovensko smučišče. (D. H.) — Foto: F. Perdan

Kranj — V galeriji kava bar Kavka so v soboto zvečer odprli razstavo slik Jožeta Tisnikarja, znanega slikarja iz Slovenj Gradca. O slikarjevi umetnosti je na otvoritvi spregovoril Andrej Pavlovec. Tisnikar se v Kranju predstavlja z dvanaestimi slikami (olje in papir), s katerimi ostaja umetnik zvest ustvarjanju, po katerem je postal znan doma in v tujini. — Foto: G. Šinik

Decembra višje plače

Škofja Loka, 7. decembra — Loški delavci bodo v plačilnih kuvertah za decembra dobili nekaj več denarja kot prejšnji mesec. Zajetnejši zaslужki gredo na račun znižanja prispevnih stopenj za nekatere družbene dejavnosti; za 5,21 odstotnih točk je nižja stopnja iz kosmatih osebnih dohodkov (po merilu kosmati osebni dohodek) za otroško varstvo, izobraževanje in socialno skrbstvo ter za 5,31 odstotkov točk znižan prispevek iz dohodka (po merilu dohodka) za zdravstveno varstvo.

H. J.

Naložba v Savi

Brez škode za druge

Kranj, 3. decembra — Temeljni banka Gorenjske lahko za naložbo v program Optima II v kranjski Savi prispeva v letih 1988 in 1989 11.099 milijon dinarjev posojila, kar je 10 odstotkov predvidenega naložbenega potenciala naše banke, je sklep izvršilnega odbora. Večja vsota za eno naložbo po zakonu ni možna, prav tako pa Optima II ne sme škodovati drugim naložbam na Gorenjskem. Že sedaj znani programi bodo prihodnje leto terjali od banke 51.221 milijona dinarjev. Zaradi ene naložbe druge ne smejo trpeti. Na nevarnost tega so nekatere članice banke opozarjale že med gradnjo jeseniške elektrojelektrarne. Za savsko Optimo II, ki je po ocenah stroke in financerjev izjemno obetavna

naložba in edini način, da Sava obdrži visok položaj med proizvajalci avtomobilske pnevmatike, je gorenjska banka sama prekratka. 69 milijard dinarjev je njena predvidena vrednost Optime II, od tega naj bi bilo bančnih posojil 20,8 milijarde. Gorenjska banka predлага Združeni banki ustanovitev konzorcija, kjer naj bi že veljala nova pravila igre, o katerih se sedaj v ljubljanski banki pogovarjajo, pa jih vsi njeni deli še niso sprejeli. V okviru konzorcija naj bi natančneje izračunalni delež drugih bank, razen gorenjske pa naj bi prispevali več še mariborska in gospodarska banka iz Ljubljane. Glede na to, da je tudi čas denar, da so v Savi v sodelovanju s Semperitom na graditev pripravljeni in se

bodo spomladis pospešeno lotili gradnje, bi kazalo z organiziranjem slovenskega bančništva za pomoč Savi pohititi. Tudi zato, ker denar daje mednarodni IFC, vendar ga bo dale le v primeru, če bomo mi prej zagotovili svoj delež.

J. Košnjek

Prapor bodo nosili njihovi nasledniki. — Skupščina skupnosti borcev V. bataljona 2. VDV brigade, ki je bila v petek, 4. decembra v Kranju, je bila še posebno slovenska. Skupščina občine Kranj, kjer ima bataljon domicil, je namreč tem borcem podarila nov prapor. Za prapor bodo skrbeli mladi, nasledniki nekdajnih borcev vojske državne varnosti. V imenu UNZ Kranj ga je iz rok predsednika skupnosti Slavka Staroverskega prevzel Guido Berra. — Foto: D. Dolenc

V gospodarskih težavah so inovatorji še bolj potrebni — V četrtek, 3. decembra, sta predsednik skupščine Občinske raziskovalne skupnosti Kranj Bojan Urlep in predsednik skupščine občine Kranj Ivan Torkar podelila priznanja inovatorjev in nagrade Janezu Puharju. — Na sliki: priznanje inovatorjev leta I. stopnje prejema Vladimir Bitenc, defektolog, za svojo inovacijo »računalniški programi za področje diagnostike«. — Foto: D. Dolenc (več o tem berite na 2. strani)

KOMPAS

LETALIŠČE

BRNIK

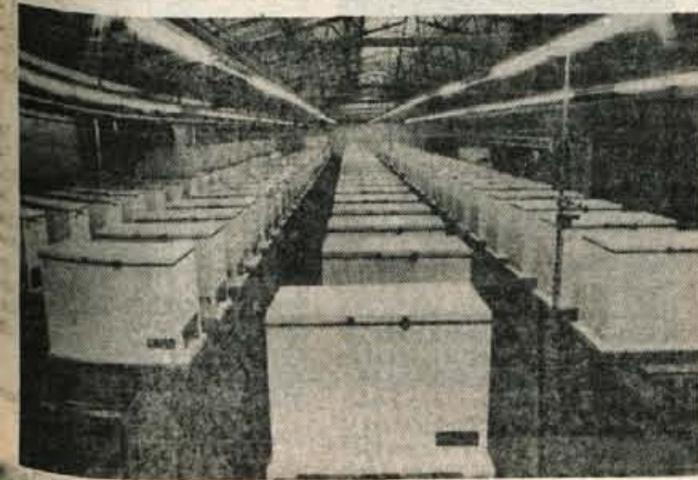
TEL.: 22-347

NON STOP

Učinki sedanjih gospodarskih ukrepov

Zamrzovalnih skrinj se ne splaća več izdelovati

Škofja Loka, decembra — Z zamrzovalnimi skrinjami lahko odlično pojasnimo, kaj so predelovalni industriji prinesli sedjni gospodarski ukrepi. V škofjeloškem LTH-ju je pravijo, da s prodajno ceno pokrijejo le 82 odstotkov lastne cene zamrzovalne skrinje, zato se zastavlja vprašanje: Se jih še splaća izdelovati ali bi bilo pametnejše ustaviti proizvodnjo?

Zamrzovalne skrinje so bile v preteklih letih paradni izdelki škofjeloškega LTH-ja, ljudje so jih množično kupovali (in polnili), spominjam se še vrst pred tovarniškimi vratimi, ko so kupci prihajali, z gotovino v žepu iz vseh koncov Jugoslavije. Povpraševanje se je zdaj uneslo, vendor je direktor LTH-ja Tone Ljubič prepričan, da je povpraševanja še dovolj, da bi zamrzovalne skrinje še lahko prodajali, toda kaj, ko se jih ne splaća več izdelovati. Sedanji gospodarski ukrepi so jih dovrnil namreč le 11,8 odstotno podražitev skrinj, vhodni materiali zanje pa so se podražili od 45 do 75 odstotkov. Tako s prodajno ceno pokrijejo le 82 odstotkov lastne cene zamrzovalne skrinje.

Zategadelj že razmišljajo o ustanovitvi proizvodnje, če jim stroškovnega prepada ne bo uspelo preskočiti.

Boje se namreč tudi sivih cen, ki se že pojavljajo, saj bodo — ne prvič — predelovalci skušali svoje cene povečati za toliko, kolikor so se podražili vhodni materiali, v precepnu pa bo seveda končni izdelovalec, ki izdelek prinese na pult. Inspektorji so pri teh cenah najbolj budni.

VSE BOLJ SE OZIRAOZ A DODELAVNIMIIZVOZNIMI POSLI

Prodaja je vse težja, kar se že pozna tudi pri obsegu letosnjega proizvodnje, v primerjavi z lan-

skim letom so za polovico znižali proizvodnjo investicijske opreme (vsled splošnega upadanja naložb pri nas) in širokopotošnih izdelkov, povečali so jo le v livarni.

»Prodaja na jugoslovanskem trgu se zapira zaradi neplačevanja računov, nesolidnim kupcem že omejujemo dobave,« je povedal Tone Ljubič, »vse bolj se zapira izvor na Vzhod, občutek imam, da zaradi jugoslovenskih peripeti, nelojalne konkurenco v osebnih zvez, kar občutimo predvsem pri izvozu v Vzhodno Nemčijo in Sovjetsko zvezo. Pri izvozu na Zahod pa se srečujemo s surovinski problemom, saj zaradi dragih domačih surovin in tehnološke zaostalosti nismo več konkurenčni.«

Navedel je primer bakrenih cevi, pri nas jih izdelujejo do debeline 0,5 milimetra, na Zahodu pa že do 0,35 milimetra, zato so zaradi prihrana materiala 20 odstotkov cenejše. »Na žalost se bomo morali vse bolj usmerjati v dodelavne izvozne posle, kar pomeni, da bomo lahko prodajali le še delo svojih rok,« je grenko dodal.

Da bi imeli pri izvozu na Zahod manj težav in ovir, pa LTH ustavnajavljajo mešano firmo na avstrijskem Koroškem.

POSEL YUGO NE BO PRINAŠAL VELIKO ZASLUŽKA

Zanimiva je ocena vključevanja LTH-ja v izdelavo avtomobi-

bilov yugo za ameriško tržišče, kjer je udeležena njihova livarna. Tone Ljubič pravi, da je posebni zanimiv predvsem zato, ker bodo imeli zasedene proizvodne zmogljivosti, velikega ostanaka dohodka pa ne bo prinašal, nekaj pa bodo seveda dobili od izvoznih spodbud ter ugodnosti pri uvozu opreme.

VARČEVANJE Z ENERGIJO ŠE NI ZANIMIVO

V LTH-ju so razvili več izdelkov za smrtno porabo energije, vendor jih imajo še vedno v predalu, saj, kot vse kaže, varčevanje z energijo pri nas še vedno ni zanimivo. »Zelo hitro pa jih lahko začnemo izdelovati,« je dejal Tone Ljubič, »aktiviramo jih lahko le z nekaj milijardami dinarjev naložb.«

ZELO RAZLIČNE CENE SERVISNIH STORITEV

Servisna dejavnost ima v LTH-ju 10-odstotni proizvodni delež. Bremenji jo sedemmesecna zalogata rezervnih delov, saj je novi obračunski sistem predpisal nihjovo prevrednotenje. Problematične so tudi cene servisnih storitev, saj so drugod po Jugoslaviji do petkrat cenejše kot v Sloveniji, potrebovanje teh cen pa je v pristojnosti občin. Skupaj z Gorenjem so že zastavili akcijo, da bi te probleme ustrezno razrešili.

M. Volčjak

Sive cene bodo zrasle kot gobe po dežju

Takole mi je te dni pripovedoval znanec.

»Odpravil sem se po stoenu v južne kraje, prepričan, da jo je najpametnejše kupiti zdaj, ko so cene zamrnjene. Toda krepko sem se ustrel. Prodajalec je bil sicer prijazen, toda po kazal mi je travnik stoenk pisanih barv in mi žalostno dejal, da vsaki nekaj manjka, ker nimajo vseh sestavnih delov. «Lahko pa si jo izberete, pomanjkljivosti bodo odpravili v našem servisu,« me je potolažil. Kaj naj storim, tako daleč sem prisel, domači pa so me čakali, kdaj se bom na dvorišče pripeljal z novim avtom? Kupil sem ga, na servisu pa so mi hitro ustavili akumulator, »regler« in rezervno kolo, kar sem seveda doplačal. Na dolgi poti domov pa sem se skozi zobe posmehoval gospodarskim ukrepom, ki jugoslovanski izvirovi nujakor niso kos.«

Takšnih in podobnih primerov bo seveda kmalu vse več, direktorji zadnje dni že pripovedujejo o njih. Sive cene bodo zrasle kot gobe po dežju. Predelovalci se bodo skušali izviti iz primeža ukrepov, ki so dali več prostora bazični industriji in stisnili predelovalno. Najtežje bodo stroškovni prepad seveda preskakovati končni izdelovalci, ki dajo izdelke na pult, saj so tam inšpektorji najbolj (le) budni. Ce ne bo šlo drugače, bodo ustavljali proizvodnjo, zagnali bomo vik in kri, česa v prodajalnah n i ali pa čakali v vrsti, dokler država ne bo popustila, vsaj pri pomembnih izdelkih, in požegnala pravke cen.

Gospodarstvo se pač obnaša gospodarsko, oba konca — stroške in zaslužek — pač skuša tako ali drugače stakniti skupaj, izdelke skuša prodati čim dražje, ustvarja monopole. Takšno ravnanje je za gospodarstvo naravno, kolikor bolj plodna tla ima, toliko bolj se razrašča, po glavi ga učinkovito lahko toljejo le tržne zakonitosti, ki ne poznajo milosti. Iz administrativnih klešč se tako ali drugače skuša izviti, si vedno znova poišče zakonsko luknijo, ukrepi pa odplavajo po njej.

Pri nas se seveda to ne degaja prvič, zato je mogoče stvari toliko bolj jasno predvidevati. Pritisek bo počasi popuščal, ob sprostitev cen pa bomo doživelvi cenovno eksplozijo, ki pa jo bo naš živiljenjski standard resnično težko prenesel.

M. Volčjak

IZ GOSPODARSKEGA SVETA

Zasebniki oddajajo presežke električne

Sedemintrideset malih vodnih elektrarn odda v slovenski elektroenergetski sistem 2,7 gigawattov ur presežkov električne energije, in sicer 45 odstotkov v času višje in 55 odstotkov v času nižje sezone. Res, da ne gre za velike količine energije, vendor se z gradnjo malih vodnih elektrarn izkoristi moč vode in zboljšuje napetostne razmere na območju, kjer so zgrajene. Zarotok te energije ni stalen, zanesljiv in tudi ni pod nadzorstvom dispečerke službe. Elektrogospodarstvo spodbuja gradnjo zasebnih malih vodnih elektrarn in industrijskih vodnih elektrarn z zagotavljanjem odkupa vseh presežkov električne energije, ki v njih nastajajo. — D. Papler

Ekološki tanker

V reški ladjedelnici so tanker Ugljan preuredili tako, da je usposobljen za prestreževanje olja in z oljem onesnaženih voda z lađami. Ekološki tanker bo torej preprečeval onesnaževanje voda v reškem pristanišču. Reka pa je zanj dobila finančno pomoč tudi od komisije za ekologijo pri Evropski gospodarski skupnosti. V reškem pristanišču, kjer vsako leto pristanec okrog 7 tisoč kubičnih metrov umazanih voda, 50 tisoč kubičnih metrov z oljem zamašenih voda ter okrog 4 tisoč kubičnih metrov izrabljenih olj. Vse te ladijske odpadke nameravajo predelati v reški rafineriji. Izkušnje ekološkega tankera bodo koristno uporabili tudi v drugih sredozemskih pristaniščih, prav tako s pomočjo Evropske gospodarske skupnosti.

Počasna gradnja elektrarn

Neobhodna bo smotrna poraba električne

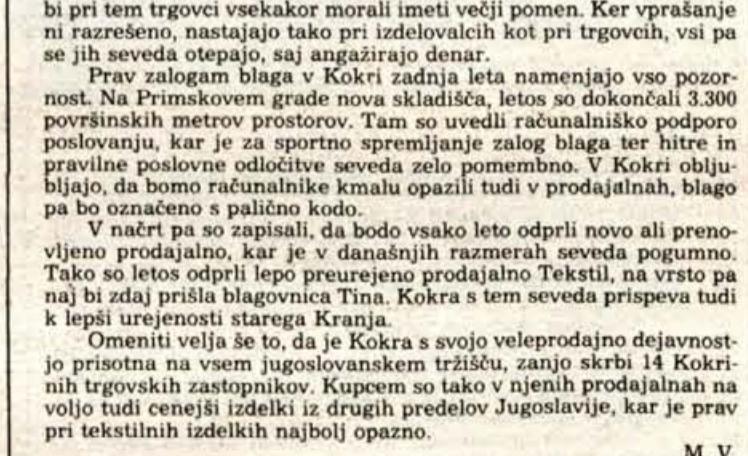
Kranj, decembra — Izteka se drugo leto srednjeročja, a že zdaj je jasno, da načrt izgradnje elektroenergetskih objektov ne bo uredil, in da bo neobhodno postala smotrna poraba električne, kar tudi ekologi zahtevajo že nekaj časa.

V tem srednjeročju je bila načrtovana 4,4 odstotna letna rast porabe električne energije, že zdaj pa je jasno, da bo lahko 3,4 odstotna, po letu 1990 pa 2,9 odstotna. Izračun je napravljen na osnovi novih elektroenergetskih zmogljivosti, ki jih bomo pridobili v tem času, in zato računa na smotrno porabo električne. Osnovni smoter popravkov načrtov torej še vedno ni smotrno poraba električne, temveč počasna gradnja novih elektrarn, zanje nameč manjka denarja.

Do leta 1990 bomo v Sloveniji pridobili le 60 megavatov dodatnih moči. V pridobitev tega srednjeročja so vsteti: elektrarna Mavčice, tretji agregat v elektrarni Solkan, vodna elektrarna Lomščica in Zadlaščica in jez Melje. V načrt pa so zapisane še vodna elektrarna Bistrica z 10 megavatimi moči, vodna elektrarna Vrhovo s 40 megavatimi moči, vodna elektrarna Vrhovo s 34 megavatimi moči in Ugljevik II s 100 megavatimi moči; na omrežje bodo priključene še po letu 1991. Po skopi naložbeni različici bo moč med letom 1991 in 1995 zgraditi vodno elektrarno Vrhovo, ki so jo že začeli graditi, na red pa naj bi bila leta 1991, vodna elektrarna Boštanj leta 1993, vodna elektrarna Blanca, Ugljevik II in Trbovje III pa leta 1995.

Elektrogospodarstveniki pravijo, da bi bilo ob tako skromnem obsegu graden moči do leta 1995 le za 2 odstotka letno povečati porabo električne. Prvi večji primanjkljaj, v obsegu 33 milijonov kilovatnih ur, pa bi nastali leta 1990, se izrazitejši po letu 1992, ko se bo iztekel pogodba o dobavah električne iz Tuzle.

M. V.

pa se pri nas zastavlja vprašanje, kdo naj financira zaloge blaga, saj bi pri tem trgovci vsekakor morali imeti večji pomen. Ker vprašanje ni razrešeno, nastajajo tako pri izdelovalcih kot pri trgovcih, vsi pa se jih seveda otepajo, saj angažirajo denar.

Prav zalogam blaga v Kokri zadnja leta namenjajo vso pozornost. Na Primskovem grade nova skladišča, letos so dokončali 3.300 površinskih metrov prostorov. Tam so uveli računalniško podporo poslovanju, kar je za sportno spremljanje zalog blaga ter hitre in pravilne poslovne odločitve seveda zelo pomembno. V Kokri oblijubljajo, da bomo računalnike kmalu opazili tudi v prodajalnah, blago pa bo označeno s palično kodo.

V načrt pa so zapisali, da bodo vsako leto odprli novo ali prenovejeno prodajalno, kar je v današnjih razmerah seveda pogumno. Tako so letos odprli lepo preurejeno prodajalno Tekstil, na vrsto pa naj bi zdaj prišla blagovnica Tina. Kokra s tem seveda prispeva tudi k lepši urejenosti starega Kranja.

Omeniti velja še to, da je Kokra s svojo veleprodajno dejavnostjo prisotna na vsem jugoslovanskem tržišču, zanj skrbi 14 Kokričnih trgovskih zastopnikov. Kupcem so tako v njenih prodajalnah na voljo tudi cenejši izdelki iz drugih predelov Jugoslavije, kar je prav pri tekstilnih izdelkih najbolj opazno.

M. V.

Gorenjci v projektih Tama in Gorenja

Kranj, 3. decembra — Izvršilni odbor Temeljne banke Gorenjske je izbravnavila dva primera sodelovanja gorenjske banke v razvojnih projektih slovenskega pomembna, izven Gorenjske: prvi je projekt 515 in prestrukturiranje proizvodnje TAM, drugi pa konzorcij za uresničevanje razvojnega programa sodoča Gorenje Titovo Velenje, ozirno poravnava obveznosti Gorenja za leta 1987.

Letošnja obveznost Gorenjske do programa Gorenja je 24.311.500 dinarjev, skupno pa naj bi obveznost do leta 1989 znašala 51.842.500 dinarjev. Vendar je sodelovanje ne bo spremenjena.

H. Jelovčan

Ostala je le cesta v Gozd — Samoupravni komunalni cestni skupnosti Tržič je letos iz precej obširnega cestnega programa uspelo uresničiti vse planirana dela oziroma obnove razen urejanja odseka v Gozd. Tu se je zataknilo zaradi zapletov pri zemljiščih. Sicer pa je letošnji program vreden kar 710 milijonov dinarjev. Čeprav je že kazalo, da jih bo prehitelo slabo vreme, so cestarji vseeno še uspeli asfaltirati tudi cesto v Lom iz takoj imenovane druge faze programa (na sliki). — A. Ž.

Odločil bo izvršni svet

Kranj — Na zadnji seji skupščine cestno komunalne skupnosti v Kranju je bila na dnevnem redu med drugim tudi pobuda za spremembo cen komunalnih storitev. Posamezni predlagatelji iz KOGP Kranj so predlagali spremembe cen za pitno vodo, za odpadne vode, čiščenje odpadnih vod in za odvoz komunalnih odpadkov. Alpetourov Tozd Potniški promet pa je predlagal spremenjeno ceno vozovnic v mestnem potniškem prometu. Zaradi ukrepov zveznega izvršnega sveta predlaganih cen ni bilo moč sprejeti, pač pa so sklenili, da izvršnemu svetu občinske skupščine predlagajo, naj pri določitvi novih cen upošteva vrstni red oziroma prednost in sicer najprej za mestni potniški promet, nato odvoz komunalnih odpadkov, vodarino, čiščenje voda in odplakovanje odpadnih vod. Pred zaključkom redakcije pa smo izvedeli, da Kranj po določilih iz republike lahko poveča cene komunalnih storitev največ do 25 odstotkov. Zato je zdaj stališče strokovne službe SiS, naj bi izvršni svet povečal cene vsem dejavnostim s komunalnega področja linearno ne pa po predvideni prioriteti.

A. Ž.

Ceste, telefonija in varstvo okolja

Javornik — Koroška Bela — Od trinajstih krajevnih skupnosti v jeseniški občini je Javornik — Koroška Bela, ki ima ime po Ediju Giorioniju, navečja z okrog 5000 prebivalci. V tej krajevni skupnosti je zelo razvijeno društveno in družbenopolitično življenje.

Skupščina krajevne skupnosti, ki se sestaja štirikrat na leto, ima 58 delegatov, v svetu krajevne skupnosti pa je 11 članov, pravi tajnik krajevne skupnosti Branka Doberšek. »Ljudje se v pisarni krajevne skupnosti, ki je odprta vsak dan od 7. do 15.

ure, veliko oglašajo. Najbolj smo v naši krajevni skupnosti občutljivi na urejanje cest, telefonijo in varstvo okolja. Zato smo tem trem vprašanjem v letošnjem programu dali tudi prednost in največjo skrb. Mislim tudi, da se je klub težavam nekaj naredilo, seveda pa vse premalo, da bi bili lahko zadovoljni.«

Sicer pa Branka Doberšek pravi, da so v krajevni skupnosti še posebej delavna in aktivna nekatera društva. Medenje vsekakor so dajo gasilci, ki so letos praznovali 90-letnico, športno društvo 80 in planinci 40-letnico. Aktivno je tudi društvo upokojencev, ki ima prek 1000 članov in okrog 100 prek 80 let starih. To društvo ima tudi folklorno skupino in dva pevska zborov. Njihov likovni krožek pa redno prireja razstave. Še posebno pa s krajevno skupnostjo sodeluje šola.

A. Ž.

DOPISNIKI SPOROČAJO

PROGRAMSKO VOLILNA SEJA

Jošt Role iz Radovljice sporoča, da bo programsko volilna seja občinske konference SZDL Radovljica jutri, 9. decembra, popoldne. Kandidat za predsednika je ponovno Anton Toman, za podpredsednika pa Tone Kapus iz Kamne gorce. Zaradi nenadne smrti Bogomirja Odra pa bo treba ponoviti celoten postopek evidentiranja za sekretarja.

MIHA BEVC

Vsek umrl je za svoje hude bolezni. Smrť tako delovnega tovariska, kakršen je bil Miha Bevc, vodja komunalnih del v KS Podnart in organizator vzdrževanja stan-

Ciril Rozman

vanjskih zgradb v podjetju ALPDOM Radovljica, pa je še posebej velika izguba za našo družbo in trpka za številne njegove sodelavce in prijatelje. Miha Bevc se je v drugi svetovni vojni, star kmaj 14 let, vključil v NOG in vršil težke kurirske dolžnosti, zato so ga beiogardisti tudi zaprli. Po vojni je bil aktivist v okrajnih in republiških mladinskih forumih. V zadnjih 15 letih je bil poleg rednega dela še predvsem zelo aktiven v raznih občinskih in krajevnih družbenih zadolžitvah. Bil je pravi komunist, zato je vse dela opravljal veden in dosledno. Se predvsem je bil aktiven v Podnartu v KS, DPO in družbah ter kot vodja komunalnih del 15 let organiziral in vodil vso komunalno dejavnost v KS Podnart. Veliko je pomagal krajanim pri dovozu raznega gradbenega materiala in zbiranjem gradbenih dokumentacij. Od Miha Bevca z Ovisiš se bomo poslovili danes, 8. decembra, ob 16. uri na oviškem pokopališču.

Ciril Rozman

V krajevni skupnosti Srednja Dobrava so letos prvič praznovali

Tretji samoprispevek je že dal igrišče

Srednja Dobrava, 7. decembra — »Čeprav smo že okrog 20 let samoupravno organizirani v krajevni skupnosti, vse do letos nismo imeli pravega krajevnega praznika. Veliko smo razmišljali o tem, nazadnje pa smo se odločili za 5. decembra,« je povedal predsednik krajevne konference socialistične zveze Srednja Dobrava Alojz Vidic.

V razmišljajih o krajevnem prazniku v krajevni skupnosti Srednja Dobrava v radovljški občini so se najprej odločili, naj bo dogodek iz štiriletnega narodnoosvobodilnega boja. Takšnih, spominskih, revolucionarnih dogodkov pa imajo v tej krajevni skupnosti 400 prebivalci precej. Potem pa so se odločili za 5. decembra, ki je (pa ne le zato) tudi blizu prazniku republike, 29. novembra.

»5. decembra 1941 je bil namreč za vse tri dobravske vasi in vas Mišeča črni dan. Tega dne zjutraj so Nemci obkolili domačije in takrat je bilo izseljenih kar 43 družin. Pravzaprav je bilo izseljenih kar polovico vasi. Še danes so žive priče iz taborišč. Menili smo, da je to najbolj primeren dan, da obudimo spomin in hrkati skupaj ter srečano praznjenje. Osrednjo praznovanje smo letos imeli že pred dnevom republike. Našli so pesci iz Kropje, učenci osnovne šole in mladinci iz kra-

jevne skupnosti. Podelili pa smo tudi priznanja krajevne konference SZDL za prizadevno delo v krajevni skupnosti, je med obiskom dan pred praznikom razlagal predsednik krajevne konference SZDL Alojz Vidic.

Za praznično razpoloženje so potem v soboto poskrbeli člani mladinske organizacije, ki so za prvi krajevni praznik pripravili posebno številko glasila Ledina. Pred zadružnimi domom na Srednji DOB ravi so pripravili mirovni dan in brezplačno delili glasilo, hrkati pa tudi anketne liste o čistem okolju.

»Letošnje praznovanje prvega krajevnega praznika smo uspeli povzeti tudi z uresničitvijo ene od nalog iz tretjega samoprispevka, za katerega smo se v krajevni skupnosti odločili na referendumu lani spomladan.« ugotavlja nov predsednik sveta krajevne skupnosti Miro Albinič. »Za domom, na 800 kvadra-

Alojz Vidic

tih metrih, smo zgradili športno igrišče. Pri tej akciji, ki so jo poleg samoprispevka podprle tudi telesno kulturna skupnost Radovljica in delovni organizaciji Iskra Otoče in Lipnica, so s prostovoljnim delom sodelovali predvsem člani športnega društva oziroma mladinci. Spomladan bomo s skupnim močnim moralu urediti še ograjo.«

Gradnja igrišča na Srednji Dobravi pa letos ni bila edina dejavnost. Skupaj z občinsko skupnostjo za ceste so uspeli urediti ostali del ceste od Globoka do Mišeč in od Mišeč proti Otočam. Zdaj je očakovljeno tudi most v Globokem. Z odstopljnim gramozem pa je krajevna skupnost sodelovala tudi pri gradnji mostu v Otočah. Urejali pa so tudi javno razsvetljavo, nabavili nov zaboljnik za odpadke in urejali nekatere druga komunalna dela.

»Mladinci v krajevni skupnosti smo še posebno zainteresirani za ureditev Doma, kar je tudi del referendumskoga programa,« pravi predsednik osnovne organizacije ZSMS Urška Kozjek. »Mladinci smo v Domu pred kratkim uredili disco. Tu se zdaj

zbramo, in mladi prihajajo iz cele doline. V Domu se zbiramo tudi, ko pripravljamo pravljice. Skratka, prihodnje leta se moral lotiti obnove ostrišč. Mladi, ki smo, mislim, dokaj dobro organizirani, pa bomo v prihodnji pripravljali za praznovanje krajevnega praznika.«

zbiramo, in mladi prihajajo iz cele doline. V Domu se zbiramo tudi, ko pripravljamo pravljice. Skratka, prihodnje leta se moral lotiti obnove ostrišč. Mladi, ki smo, mislim, dokaj dobro organizirani, pa bomo v prihodnji pripravljali za praznovanje krajevnega praznika.«

»Za praznovanje smo se se posebno skrbno pripravili, kar dober mesec pa skrbamo zbirali tudi gradišča za praznično številko glasila. Prvič in prvič smo se tokrat lotili zgodovine Dobrave. Izbrali smo precej zanimivega. Da smo to naložili lahko uresničili, smo hvaležni delovni organizaciji Plamen, ki je dala papir in osnovni šoli za tisk,« pravi predsednik tajnice osnovne organizacije ZSMS Andreja Frelih.

A. Žalar

V Šenčurju praznujejo

Namesto postajališča parkirni prostor

Šenčur, 7. decembra — »Ker letos spomladan nismo mogli pravčasno dobiti dokumentacije za postajališče, smo se odločili za gradnjo parkirnega prostora pred mrliskimi vežicami. Žal smo tudi za ta dela dobili manj denarja, kot smo načrtovali,« pravi predsednik sveta krajevne skupnosti Stane Verbič.

Različne prireditve so ta tened na programu v krajevni skupnosti Šenčur v počastitev krajevnega praznika. Pred slavnostno sejo sveta krajevne skupnosti, ki bo v četrtek, 10. decembra, ob 18. uri v prostorih gasilskega društva Srednja vas, smo se pogovarjali s predsednikom sveta Štanetom Verbičem.

»Letos smo imeli v programu dve večji akciji: ureditev avtobusnega postajališča pri osnovni šoli Janka in Stanka Majkarja in ureditev parkirnega prostora in parka pri mrliskih

Po programu prazničnih prireditve bo danes (torek) ob 18. uri v športnem domu tekmovanje v namiznem tenisu, jutri ob 17. uri pa v Domu Kokrške cete hitropotezni šahovski turnir. V četrtek dopoldne bo najprej pohod ob spomeniku do spomenika učencem osnovne šole, ob 18. uri pa v slavnostna sejo sveta krajevne skupnosti. V avli osnovne šole bodo v četrtek odprtli tudi razstavo o živiljenju in delu Janeza Mlakarja.

Osrednja svečanost za praznik pa bo v petek, 11. decembra, ob 17. uri v Domu Kokrške cete. Na slavnostni akademiji s kulturnim programom bodo podelili tudi plakete in pohvale krajevne skupnosti. Za družbeno srečanje po akademiji pa bo poskrbelo turistično društvo.

Krajevno praznovanje bodo v soboto sklenili gasilci in športno društvo s tekmovanjem v košarki.

vežicah. Obe akciji smo načrtovali iz sredstev natečaja cestne in komunalne skupnosti in 20-odstotno lastno udeležbo. Ker smo uspeli na natečaju le z drugo akcijo, za prvo namreč nismo imeli vse dokumentacije, smo se potem lotili gradnje parkirnih prostorov. Ko pa smo izbrali izvajalca, smo ugotovili, da je denarja premalo in smo se zato akcije lotili sami. Parkirni prostor je zdaj pripravljen za asfaltiranje.

Spopladi jih čaka akcija za ureditev avtobusnega postajališča. V programu pa imajo tudi

urejanje oziroma obnavljanje ceste in javne razsvetljave.

»V programu pa imamo, da bi do konca tega srednjeročnega obdobja uresničili še eno veliko akcijo. Imamo že komisijo za izgradnjo telefonskega omrežja in kabelsko ter satelitsko televizijo. Nismo se še odločili, kako se bomo finančno lotili te akcije. Čeprav je interesent za telefon okrog 500, se bojimo strškov. Pravili bomo vse možnosti in med drugim izvedli tudi referendum,« pravi predsednik Stane Verbič.

A. Žalar

Rekreacija, pevski zbor, izleti...

Kranj, decembra — Kako odtegniti upokojence osami, razmišljajo o bolezni in kriznih časih?

Ko so letos anketirali svoje člane, kar 4.000 tisoč jih je v Društvu upokojencev Kranj, so znali mnogo zanimanja za dejavnosti v kulturi, športu, rekreaciji, le pripravili jih je tudi pripravljati za praznik. Urejali pa so tudi javno razsvetljavo, nabavili nov zaboljnik za odpadke in urejali nekatere druga komunalna dela.

Ze dolgo imajo kranjski upokojenci tudi pevski zbor, leta in leta ga vodil Vencelj Sedej. Upokojenci so mu iskreno hvaležni za vse, kar je storil za zbor. Ker pa mu je bolezen prekrižala načrte, je takdirko predal novemu zborovodju, Edu Ošabniku. Ta si prizadeva za kvalitetno in pomladitev zborov, ki se sestajajo in vadi vsake sredo. Vse, ki imajo voljo do petja, vabijo k sodelovanju in jim obvezno namenimo zanimanje, tako da plačljivje, plavanje, kolesarjenje, smučanje, balinanje, letovanje, streljanje, goberjanje in ročna dela, vsem pa so določili tudi organizatorje. Podoba posvetovanja bodo se začasno vnosili v kulturno dejavnost, pa tudi za one, ki so voljni sodelovati pri organizaciji srečanj, prireditve ali družbenih iger.

Prihodnje leto bo bogato tudi izletov. Kar 15 jih je v programu, ki se začenja aprila in končuje novembra. O izletih (dva bosta na mesec) bodo upokojence obveščali na oglašni deski, poverjenjenci pa tudi v našem časopisu. Tokrat povejmo le to, da se bodo upokojenci podali na potep po Sloveniji, drugih republikah in zamejstva.

D. Z.

PRITOŽBO KNJIGO, PROSIM

Plačilo za nedelo

»V hišo pride dimnikar in vpraša, če bomo kaj omestili. Odvrnemo mu, da smo s kurjenjem komaj začeli. On pa potem kratko in malo napiše orodja in tudi čistili dimnike in štedilnike, kadar je bilo potrebno. Ne razumem, da zdaj lahko nekdo zahteva plačilo; če pa ne plačaš, ti celo grozi s sodnikom za prekrške. Rad bi javno pojasnil, da naj je v občini odobril taksen znesek za neopravljeno delo. V krajevni skupnosti smo bili zdaj sedem let brez dimnikarja, a ni nobena hiša pogorela zaradi saj. Sami pa smo si nabavili precej orodja in tudi čistili dimnike in štedilnike, kadar je bilo potrebno. Ne razumem, da zdaj lahko nekdo zahteva plačilo; če pa ne plačaš, ti celo grozi s sodnikom za prekrške. Rad bi javno pojasnil, da naj je v občini odobril taksen znesek za neopravljeno delo.«

Jože Knafelj, Doslovče

Siroka (in osiromašena) mreža knjižnic

ZAPRLI BODO OSEM KNJIŽNIC

Radovljica — Radovljiska knjižnica ni več sposobna vzdrževati tako razvijane mreže krajevnih knjižnic, ki jih ima trenutno v petnajstih krajevnih skupnostih. Pa ne le vzdrževati prostore pač pa tudi obnavljati knjižni fond. Zato že zdaj krajani raje obiskujejo radovljisko knjižnico.

Je knjiga še dostopna? — Foto: G. Šimik

Kar težko je razumeti, da v gospodarsko tako razviti in dočni občini, kot je radovljica, nameravajo zapreti z novim letom osem krajevnih knjižnic. Sklep o tem bo še posejel knjižnični svet te dni. nameravani ukinivti krajevni knjižnic so v radovljiski že razpravljal — v kviru SZDL. Razumljivo je, v vseh krajevnih skupnostih, kjer naj bi knjižnice ali bolje rečeno izposojevali, niso ravno navdušeni, naj bi tele knjižnice: brezje, Dobrava, Ljubno, Mošč, Podnart, Sr. vas, Sp. ali Gorje in Zasip.

Zapiranje knjižnic v času, ko se kulturi odmerjajo pičla predstava, je skorajda razumljivo. Po drugi strani pa se severnih krajevnih skupnosti precej glasno — da so namreč njihove knjižnice vendarle ne-

kakšna sicer majhna kulturna žarišča, največkrat tudi edina v kraju. Zdaj pa naj izgube še to. V nekaterih krajih imajo namreč knjižnice že tradicijo — tako na primer obstaja knjižnica v Gorjah že od leta 1883. V nekaterih krajevnih knjižnicah tudi sami poravnavajo stroške vzdrževanja, v drugih jih spet v celoti ali pa deloma pokriva matična knjižnica.

«Vzroki, da predlagamo ukinitev nekaterih krajevnih knjižnic, niso le ekonomski,» je povedala Rezka Šubic, vodja radovljiske knjižnice. »Zdaj pravzaprav plačujemo ceno za tako velik razmah knjižnične mreže, za katerga smo bili pred desetimi dvajsetimi leti zagreti vsi po vrsti. Zdaj pa je izkazalo, da tako razvijane mreže ni mogoče vzdrževati. Nekatera izposojevališča so tako slabo urejena, da v takih

prostorih knjižnica res ne more obstajati — in to ne glede na nizke stroške vzdrževanja.»

Poglavitni razlog, da v radovljiski knjižnici tako resno predlagajo ukinitev nekaterih krajevnih, pa je enak kot v nekaterih drugih slovenskih knjižnicah. Knjižnica namreč dobiva premalo denarja za nakup novih knjig. Štiri do pet izvodov ene knjige je ob tako veliki izposoji, kot jo ima, več kot skromno. Tolikšno število izvodov namreč komaj zadostuje za knjižnico v Radovljici. Zato se dogaja, da ob starih stalnih zalogah knjig v posamezni krajevni knjižnici, s potupočno zalogo ne pride do bralcov zelo dolgo časa noben nov naslov. To pa je v sedanjem času, ko so bralci tako v mestu kot na vasi dobro obveščeni o vsem, kar je novega na knjižnem trgu, nesprejemljivo.

Radovljiska knjižnica ima okoli 4000 rednih bralcev, izposoja v lanskem roku pa je narasla na 105.000 knjig, kar za občino s 33.000 prebivalci ni tako malo. Izjemno izposojo pa imajo v krajevni knjižnici v Kropi, kjer s 3.9 izposojene knjige na prebivalca dvakrat presegajo občinsko in tudi republiško povprečje.

»Že dolgo časa se nam dogaja, da so sicer krajani vpisani v svoje krajevne knjižnice, knjige pa si izposajo v naši radovljiske knjižnici. Pa to ne velja le za leposlovje, pač pa tudi za strokovno literaturo, priročnike in podobno. Z ukinitev nekaterih knjižnic, bi nove knjige lahko tudi hitreje prišle do bralcev pri ostalih izposojevališčih. Ceprav pa je treba povedati, da se je za nekatere knjige tudi v radovlj-

ški knjižnici treba vpisati v vrsto čakajočih.»

Ob vseh teh problemih s primernimi prostori, vzdrževanjem, kadrovskimi problemi, pa ostajajo najvažnejši še vedno — nakup novih knjig. Ob nenehnem draženju knjig namreč dotacija kulturne skupnosti ne zadostira, delež raziskovalne skupnosti pri tem pa je minimalen, medtem ko izobraževalna skupnost pri nakupu sploh ne sodeluje. Radovljiska knjižnica se je v bistvu znašla v stiski, ki je posledica razvoja in negovanja matičnosti. Če je bila še pred časom v Sloveniji vzor knjižnice, ki je znala razširiti dejavnost doma v vsako krajevno skupnost (petnajst), pa je zdaj v položaju, ko bralci zunaj mesta skoraj ne more več postreči z novo knjigo. To pa je seveda v nasprotju s knjižničnim

poslanstvom, ki ga ta dejavnost opravlja. Ceprav je prav gotovo za nekatere predvidena ukinitev osmih krajevnih knjižnic v radovljiski občini racionalna stvar, pa se ne kaže ob tem izogniti tudi drugemu spoznanju: v občini, ki odmerja za kulturo enega najmanjših deležev med gorenjskimi občinami, utegne v bodoče zamreti še kakšna kulturna dejavnost.

L. M.

Pesniška zborka na savskem bregu

PESNIKI SE PREDSTAVIJO

Kranj — Konec novembra so se na literarnem večeru v prostorih krajevne skupnosti Stražišče ob izidu pesniške zbirke Na savskem bregu predstavili pesniki mlade literarne skupine KUD Sava Kranj. V pesniški zbirki, ki jo je finančno omogočila DO Sava Kranj, se s pesmimi predstavlja osem pesnikov. Poezija mladih literatov je bila na prireditvi toplo sprejeta.

Silvo Mravlje: »Le-po je, da so nam omogočili izdati to zbirko. Pred tem je vsak ustvarjal sam zase in nihče ne bi nihče ne bi izdal.«

Jelena Kajic: »Ni-simo pričakovali toliko obiska in ta-kega odziva med poslušalci. Topel sprejem nas vse spodbuja, da bomo še ustvarjali.«

Zaim Delilović: »To ni bil moj prvi na-stop. Zadovoljen sem s predstaviti-vijo. Le škoda, da je tako malo časa za pisanje pesmi.«

Ko so pesnika Francija Zagoričnika povabili kot mentorja k literarni skupini, je sprva mislil, da gre za popolne začetnike, ki se še uveljavljajo s prvimi pesmimi. Vendar pa so vsi pesniki te literarne skupine že razvite pesničke osebnosti.

Kdo so ti literati in kaj jim pomeni ukvarjanje s poezijo?

Silvo Mravlje sicer po letih ni več mlad, saj je v Savi delal 38 let.

Poziva ga je zamikala pred kakimi dvajsetimi leti. Ukvarjal se je predvsem s satiričnimi verzi, bodičasto ujeto slabostjo časa in družbe.

Jelena Kajic je prišla v Kranj pred tremi leti, pesmi pa piše že dolgo. Pisati pesmi ji pomeni živeti neko drugo življenje, vedno novo, drugačno od vsakdana.

Zaim Delilović živi v Kranju skoraj petnajst let. V svetu poezije pa domuje že od mladih let. Poezija je janj pot v trenutke človekove intime.

Mihal Petek se je vključil v savsko literarno skupino že takoj, ko se je zaposlil. Večkrat je že sodeloval na srečanjih mladih pesnikov, piše pa predvsem socialno poezijo.

Jože Valenčič je začel pisati že zelo zgodaj, pesmi pa je objavljaj v prilogi Kmečkega glasa. Pisani njivi, v Pavlihi in savskem časopisu. Zanimata ga predvsem družbena kritika in izpovedna poezija.

Marija Henič je začela pisati že v osnovni šoli. Kot srednješolska je sodelovala na srečanju mladih pesnikov v Osijeku, objavila pa je tudi zgodbice v Zabavniku. Janjo je verzo dober prijatelj v stiski in radošti, kisik v zadušljivem vsakdanu.

Zvonka Rupnik sicer ni več zaposlena v Savi, a je ostala zvesta savski literarni skupini. Pesmi ji pomenijo iskanje življenjskega bistra, hkrati pa način izražanja besa, žalosti, veselja.

Dragica Šeško-Dani meni, da je poezija nekakšen alternativni način prodiranja v bistvo stvari.

L. M. Moča Peterlej

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ — V Prešernovi hiši je odprta razstava ob 200-letnici rojstva Vuka Stefanoviča Karadžića. V galeriji Mestne hiše je odprta fotografска razstava Tihomira Pinterja. V Mali galeriji je odprta prodajna razstava del članov Likovnega društva Kranj.

V Presernovem gledališču je danes, ob 17. uri premiera M. Acharda A' me vzamete zraven — za OŠ Bratstvo in enotnost in izven. Jutri, v torem, ob 19.30 gostuje MGL s predstavo A. Goljevščeve Otrok, družina, družba — za red sreda II. V četrtek, 10. decembra, bodo predstavili uprizorili za red četrtek II. V četrtek Prešernovo gledališče gostuje v Trbovljah z Z. Micko in Georgom Dandinom.

V kava baru Kavka razstavlja slike Jože Tisnikar.

V Carniumu, Mladinskem kulturnem centru, Delavski dom, vhod 6, je danes ob 19.30 na sporednu glasbeno tematski večer — U2 — 1. del. V sredo, ob 18. in 20. ur, v kinu nekaj več vrtijo Pariz-Teksas (režija Wim Wenders, igra Nastasja Kinski). V četrtek, 10. decembra, ob 19. ur je v včeru ob diapozitivih na vrsti Nepal.

Jutri, v sredo, ob 18. ur odpirajo v stebriščni dvorani Mestne hiše pregledno razstavo sekcije zlatarjev Gorenjske.

JESENICE — V galeriji Kosove graščine razstavlja fotografije Francij Sluga.

SKOFJA LOKA — V knjižnici Ivana Tavčarja danes ob 17. uri vodi uro pravljic Martina Gostinčar. Jutri, v sredo, ob 18. uri dr. Zdenko Orožim ob diapozitivih predava na Rodosu.

V galeriji Ivana Groharja razstavlja slike Ive Subic. V osnovni šoli Trata bo v četrtek, 10. decembra ob 18. uri predavanje z naslovom Na 11 kolesih skozi tri republike. Predava Cyril Hubad.

STRAŽIŠKI KULTURNI TESEN

Stražišče — Ta teden se v krajevni skupnosti Stražišče pri Kranju začenjajo kulturni dnevi, ki jih organizira odbor za galérijsko dejavnost pri krajevni skupnosti. Danes v torem, odpirajo v Domu KS Stražišče ob 19. uri slikarsko razstavo domačega akad. slikarja Mateja Metlikoviča. Jutri, v sredo, ob 19. uri bo Marko Pogačnik predaval o ekološki temi z naslovom Življenje, življenje, življenje. V četrtek, 10. decembra, ob 19. uri bo Tomo Česen ob diapozitivih govoril o alpinizmu na temo Po prstih do Triglavu do streha sveta.

Med kulturno dogajanje so organizatorji vključili tudi dve glasbeni prireditvi. Prva bo v petek, 11. decembra, ob 19. uri, ko bo v župnijski cerkvi Kranj Šmartin nastopil Komorni zbor Gallus pod vodstvom Angele Tomanič. V soboto, 12. decembra, ob 19. uri, pa bo v Domu krajevne skupnosti nastopil pevski zbor DPD Svoboda Stražišče, recital pa so pripravili učenci osnovne šole Lucijan Seljak.

FRANC NOVINC
V GALERIJI KAMEN

Radovljica — V galeriji Kamen razstavlja najnovejše gvaše in akrilna platna akad. slikar Franc Novinc, letosnjki dobitnik Groharjeve nagrade, ki jo podeljuje Združenje umetnikov Škofja Loka.

Izrazito raziskovalno naravnana umetniška osebnosti Franca Novinca slikarja ni odvrnila od krajevne in ne od svojega ozjega okolja — škofjeloškega Barbizon. Kljub občasnim odmikom od krajinarstva se Novinc vedno znova vrača k tej slikarski vrsti in v domačem ambientu najde spodbude za ustvarjanje vedno novih umetniških podob, ki so odraz neutrudnega opazovanja krajinskega okolja, likovno-analitičnega razgrajevanja le-tega in vgrajevanja poetičnega vzdusja vanj.

Izkusnje, ki jih je slikar prenesel iz popartistične umetnosti v zgodnjih sedemdesetih letih, ko se je posluževal za to smer značilne erotične motivike, je kmalu prenesel v krajinino: čiste, lokalne, florescentne barve, poenostavljene oblike realnih predmetov, izpuščanje detajlov, enostavna kompozicija itd. V svojem bistvu grob kolorit v Novinčevih krajinh dosega dražljivo napetost med realnostjo in moderno pravljičnostjo, ki vsebuje elemente računalniško programirane veselja. Če njegov ciklus slik s pticami lahko posreduje vtis grozeče nevarnosti, so npr. njegove rdeče-modre ajde s trepetajočo svetlobo bolj lirične, njegova sedanja Močvirja pa v prevladujočih zelenih in rumenih tonih odražajo izjemno vitanost v barvah in oblikah. V Lužah in podrasti se eksprezivna sila umetnika odraža z energično poteko kopici in ostrino čistih barv, ki sta odraz umetnikovega razpoloženja. Ob svoji likovni igri Franc Novinc ohranja elemente zunanjne podobe motiva in razmeščanje barv in likov po slikarskih ploskvih brez senčenja ustvarja tudi prostorsko globino. Lahko bi dejali, da slikar v sedanjem trenutku dosegna prepirčljivo ravnosvesje med likovno igro, ki je umetnikova resnica in zunajno podobo motiva, v katerega vpenja svojo osebno senzibilnost.

Maruša Avguštin

Zapis s koncerta
ŽIVO JE ŽIVLJENJE

Brez posebne propagande je bila malo tivolska dvorana polna. Seveda je šlo v veliki meri za radovednost. Radovednost množice, ki se je odzvala dogodkom, ki si v bolj ali manj vezani obliki sledijo že dobrih sedem let. Izjava Laibachove zadnje velike plošče znotraj naših meja je, tudi po njihovih besedah, samo zaključek nekega, recimo mu, temačnega obdobja.

Kekec (prek slike) in Martin Krpan (prek zvoka) sta tvoila uvodno dejanje, ki se je nekako čez poi ure pretvorilo v nastop Laibach. Fanje so ob pomoči trakov preigrali večino skladb zadnje (Opus dei) in predzadnje (Nova akropola) velike plošče ter po pričakovanju koncert zaktiljili s skladbo »Geburt einer Nation«. Sledil je kratke odmor in zopet pričakovanje, skladba »Opus dei«.

Zvok je bil večinoma na zavidljivem nivoju, razen pri nekaterih skladbah (npr. Krvava gruda — plodna zemlja) nejasen vokal in glede na zmogljivost ojačevalcev, so bili le-ti na čase le preveč odprt. Razsvetljava glede na velikost prostora ni dosegla tistega, česar si je verjetno ansambel želel pri predaji svojega nastopa — to pač ni festivalska dvorana...

O tistem, kar se je dogajalo med koncertom in na tej sočasno tvorilo predstavo, bi veljalo reči, da kljub nekaterim zanimivim prebliskom, prikazano ni imelo dovolj izrazne moči.

Razmišljajem v zvezi s trenutnim glasbenim ustvarjanjem Laibacha, očitkom, da so fantje močno zašli v sklop vode, da so se »prodali«, pa bi veljalo reči samo eno — prisluhnite besedilu skladbe »Perspektive« (LP Rekapitulacija 1980—84) pa vam bo mogoč telega jasnejše! — Vire Besta

Socialna pomoč že vsaki peti družini

Enaki v revščini

Zivljenjski stroški naraščajo s strahotno naglico. Pri Inštitutu za ekonomske raziskave so izračunali, da bi moralno imeti povprečno slovensko gospodinjstvo (s 3,13 člana družine) oktobra za pokritje življenjskih stroškov na voljo 835.000 dinarjev, torej 260.000 dinarjev na družinskega člena. Da bi družina kolikor toliko spodbudno živel, bi tako morali biti pri hiši dve plači, »težki« prek 400 tisočakov. Teh pa je malo...

Le petina slovenskih gospodinjstev je oktobra uspela pokrivati povprečne življenjske stroške, 40 odstotkov družin je zadostilo le minimum, 40 odstotkov pa jih je živilo celo pod to mejo. Kot lahko preberemo v raziskavi Slovensko javno mnenje 87, desetina gospodinjstev ne more pokriti niti stroškov za hrano in stanovanje.

Amortizer, ki v takih razmerah blaži gmotno stisko ljudi, so poleg »sive ekonomije« tudi socialne pomoči, ki jih na Slovenskem prejema že vsaka peta družina. Kjer torej z delom ni mogoče do spodbognega življenja, gre »pri stranskih vratih« v sociali. Ta tudi v Kranju že reže kruh dokajšnjemu številu družin. 2.700 družin dobiva najpogostejo socialno pomoč, družbeno pomoč otrokom, ki jih je v občini do konca septembra že 7.672. Te pomoči je deležen otrok v družini, ki z izračunanim dohodkom na družinskega člena ne dosega socialne varnosti 43 odstotkov lanskega občinskega povprečja. Ta cenzus je 54.704 dinarjev! Daleč, da le od sanjskih 260 tisočakov, kolikor jih po izračunih potrebujemo za mesečno potrošniško košarico v letosnjem oktobru!

Dve, tri pomoči na socialni kartici

Poleg družbenih pomoči otrokom družine lahko dobijo še subvencijo stanarine, razne denarne pomoči, varstveni dodatek k pokojnini za ostarelega člena družine, pa štipendije in pomoči za čas brezposelosti. Na socialnih karticah, ki jih imajo družine pri centrih za socialno delo, so običajno ena ali dve socialni pomoči, najpogosteje pomoči otrokom, včasih tudi subvencionirana stanarina, na redkih pa tudi tri ali štiri. V Kranju je le 29 družin, ki jim gre tako slabo, da prejemajo več socialnih pomoči. Gre pretežno za družine z več otroki, kjer niti dve delavski plači nista dovolj za skromno življenje. Sicer pa ugotavljajo, da je med dobitnikami socialnih pomoči vse več povprečnih štiričlanskih družin, ki jih preživljata dva zaposlena, pa vseeno ne dosegajo povprečne ravni socialne varnosti.

Kakšna je videti socialna kartica družine Mazreku, kjer le mati skrbi za troje otrok? Družina ima le 26.469 dinarjev mesečno na družinskega člena. Mati je

D. Z. Žlebir

Odbor za delovna razmerja

exoterm
kranj Kemična tovarna

ponovno objavlja prosta dela in naloge:

TEHNOLOGA—VODJE KONTROLE.

Pogoji: visoka izobrazba kemijske smeri (VII. stopnja izobrazbe), dve leti delovnih izkušenj in 90 dnevno poskusno delo.

Delo združujemo za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljete v 8 dneh po objavi na naslov: Kemična tovarna Exoterm kranj, Stružovo 86. Vse prijavljene bomo obvestili o izbičri najkasneje v 30 dneh po prenehanju zbiranja prijav.

Novo dopisništvo radia Triglav v Radovljici

Za boljše in hitrejše informiranje

Radovljica, 3. novembra — Začetek letosnjega decembra, uradno pa pondeljek, 7. decembra, bo v radovljški občini zapisan kot korak naprej k boljšemu in sprotnejšemu obveščanju o novicah in dogodkih v domačem kraju. Kajti radio Triglav Jesenice, je v kleti nekdanje Šarčeve vile ob Gorenjski cesti v Radovljici odpril dopisništvo, v katerem bosta delala novinarja Branka Potokar in Dušan Dragovič.

»Jesenški radio, ki med gorenjskimi lokalnimi radijskimi postajami tedensko pripravi največ programa, kar 25 ur, in je opremljen s sodobno tehniko, bo z dopisništvom v Radovljici bolj zanimiv za še večji del Gorenjske. Lahko tudi rečem, da je to dopisništvo prvi korak k regijski radijski posta-

ji, čeprav je, kot je znano, pri tem še marsikaj nejasnega,« je med drugim povedal Slavko Homerča, direktor jeseniškega radioa, na četrtekovi predstavitvi radovljškega dopisništva.

Novo dopisništvo v Radovljici namreč pomeni nadaljevanje politike razvoja jeseniške lokalne radijske postaje, ki je

na Gorenjskem tehnično najbolj izpopolnjena, ima največ (7) zaposlenih, od tega štiri novinarje in oddaja največ ur radijskega programa. Ta pa po svoji kvaliteti prav gotovo prerašča okvire lokalne radijske postaje. Delo omogočata tako jeseniška kot radovljška občina, ki pa letos zamuja s svojim

prispevkom sedmih milijonov dinarjev. Za novo dopisništvo, ki je zaenkrat s staro mešaino mizo, dvema gramofonom in mikrofonom, urejeno sila skromno, ni bilo treba vložiti veliko sredstev, več denarja pa bo potrebo za pregraditev in ločitev študijskega in redakcijskega dela in za izboljšanje slišnosti v vsej občini. Problem slišnosti je predvsem v severnem delu Gorj, Otočah, Bohinjski Beli, Podnartu in delu Begunji.

Branka Potokar, novinarka radia Triglav v Radovljici:

Domača beseda hitro osvoji poslušalca

Mlada novinarka radia Triglav Jesenice, Branka Potokar, bo z nekoliko bolj izkušenim sodelavcem Dušanom Dragovičem, skušala čim bolj ujeti utrip Radovljice in sosednjih krajev. O svojem novinarskem delu, predvsem pa o delu na jeseniškem radiu pravil:

»Že v osnovni šoli sem sodelovala v novinarskem krožku, kasneje, ko sem se vpisala na Fakulteto za sociologijo, politične vede in novinarstvo v Ljubljani, pa sem se odločila, da bom postala radijska novinarka. Ne vem zakaj, vendar mi je bilo najbolj pri srcu delo z mikrofonom, delo med ljudmi. Spomnjam se, da sem prvo oddajo pripravila za ljubljanski radio in sicer so me postali na ulice spraševati ljudi, kaj bodo delali tisto popoldne. Nič niso vprašali, ali bom šla, ni jih zanimalo, kako bom delala. Imela sem magnetofon in moram reči, da sem se pocutila, kot bi me vrgli v vodo in rekli: »Plavaj, kakor veš in znaš.«

Kakšni pa so spomini na začetke pri jeseniškem radiu?
»Proti koncu študija sem dobila štipendijo, vsake počitnice sem že pripravljala oddaje, redno pa sem se zaposnila pred letom

in pol. Delo na lokalni radijski postaji je v primerjavi z ljubljansko precej drugačno, saj si za večino stvari pri oddaji sam. Sam izbiraš glasbo, iščeš med primernimi ploščami, da bi popestril prispevek. Sam brišeš, kar ni dobro, nasprotno imas sam z oddajo več dela. Vendar pa sem se hitro navadila, naučila sem se marsikaj koristnega. Seveda na lokalni radijski postaji hitreje prideš do vlogov voditelja oddaje, imas več stika s poslušalci. Ti veliko klicejo, sprašujejo te to in ono in ti dajejo voljo za nove oddaje.«

Kakšen je odziv poslušalcev na Jesenicah in v Radovljici. Vas veliko poslušajo?

»Veliko poslušalcev imamo. To zvemo zlasti, če gre k narobe, če se na primer pokvari oddajnik. Telefoni zvonijo, da jih komaj spreti dvigamo. Ljudje čutijo, da je to njihov radio. Često gremo na cesto, sprašujemo ljudi in mislim, da je poslušalec všeč, če po radiu slišijo lepo domačo besedo, če nekdo po domače pove, kar misli. Časopis tega ne zmore.«

Kaj misliš o regijski radijski postaji, razvoj katere naj bi prevzeli prav Jeseničani?

»Bolj pesimistično gledam na to, da bi se ta ideja, ki se mi ne zdi slaba, res kdaj uresničila. Gotovo pa bi bili prispevki na takšen radiu zanimivi in pestri, ko bi spremljali in primerjali določeno problematiko ali zanimivosti po vseh občinah. Zame kot novinarko, pa bi to prav gotovo pomenilo ambicijo za vnaprej.«

V. Stanovnik

Prijatelja spoznaš v nesreči

Psi, ki slepim nadomeščajo oči

Stare resnice, da je pes človekov najboljši prijatelj in da prijatelja spoznas v nesreči, se od vseh nas gotovo najbolj zavajajo slepi, lastniki psov vodnikov. Da pot do takega prijateljstva ni preprosta in lahka, nam pove že podatek, da je med več kot dva tisoč slepimi in slabovidnimi v Sloveniji komaj dvajset takih, ki za vodenje uporabljajo psa. Ni vsak pes primeren za vodnika in tudi ni vsak slepi sposoben imeti takega psa, z njim prav ravnati in v polni meri izkoristiti njegove sposobnosti.

Že šolanje psa (za vodnike so najprimernejši labradorci in nemški ovčarji) zahteva ogromno časa in truda, sama šola pa seveda še ni dovolj, da bi pes slepemu zares koristil in pomagal; šele po nekaj mesecih ali celo letih vsakodnevnega dela dozori v vodnika, na katerega se gospodar lahko zanesе tudi v bolj kočljivih situacijah. Znani so primeri, ko se slepi s psi vodniki celo sami odpravljajo v planine. Na splošno pa velja, da pes dobro opravlja svoje delo, če lastnika varno pripelje v službo, trgovino, na pošto itn.

V preteklosti je bila marsikateremu slepemu največja ovira za nabavo psa visoka cena (letos, na primer, stane izšolan vodnik 1 do 1,5 milijona dinarjev). Zanimivo pa je, da tudi v zadnjih dveh letih, od kar slepim v Sloveniji krije vse izdatke za nabavo psa socialno zavarovanje, povpraševanje po psih ni bistveno počaslo, tako da v Centru za vzgojo službenih psov v Podutiku pri Ljubljani še zmeraj lahko sledijo potrebam. Pričakovati bi tudi, da se bodo za pse vodnike odločati predvsem mlajši ljudje, saj uspešno delo s psom zahteva od lastnika veliko elana, samozavesti in energije. Dejansko pa na Slovenskem med lastniki teh psov prevladujejo slepi srednjih let in starejši.

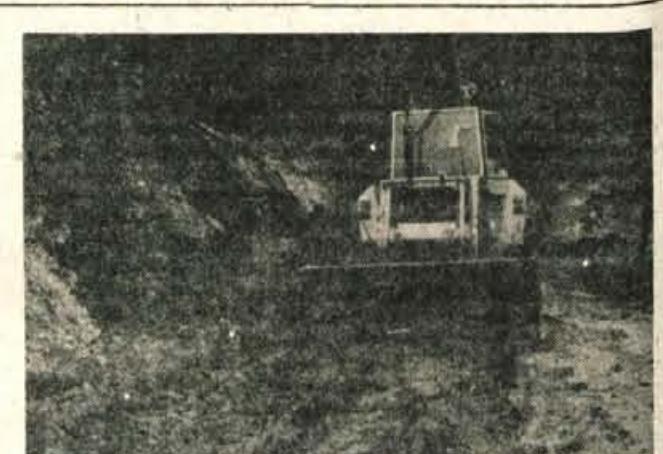
Slepi se psu ne sme preprosto obesiti na vprego, pač pa mora ves čas vodenja z njim sodelovati, ga opozarjati na napake in ga tudi pohvaliti. Tistem, ki dobro pozna svojega

psa, niso potreben rezki ukazi ali celo udarci, zadostuje že miglaj, namig, včasih celo neizrečena misel.

Psa ni lahko naučiti, da se izogne ovir, ki je nad njim. Medtem ko gre pes pod oviro, se slepi lahko nič hudega služe vanjo zaleti. Še težji problem nastane pri prečkanju ceste, saj večina psov vodnikov ne zavajajo na pozorno na vozila, ki se šele približujejo delu ceste, ki jo slepi namerava prečkat. Vse te težave pa so »blažev žen« v primerjavi s tistimi, ki

jih imajo zaradi nerazumevanja ljudi. Mnogi nočijo razumeti, da je slepemu pes vodnik prav toliko potreben kot hromemu invalidski voziček. Hromim v vozičkih nič ne brani vstopiti v gostinski lokal, hotel, koncertno dvorano, na plažo itn., slepim pa se to dogaja malodane na vsakem drugem koraku. Ne pomagajo jim niti tisti, ki bi jim moral po službeni dolžnosti. Pson vodnikom namreč ni dovoljen vstop niti v počitniški dom zvezne slepih v Izoli.

E. Torkar

Zemlja se je usadila — Krajan Topolj nad Selcami tudi med prazniki niso imeli miru. Dež je naredil svoje in pod vasjo, »pri skalah«, se je zemlja spet usadila. Že spomladi se je in vaščani Topolj in Zabrekev, ki največ uporabljajo to cesto, se boje, da bo tu nekega dne zgremela na pot za pol hiše velika skala. Najbolje bi jo bilo vnaprej zminirati, da bi ne bilo ne sreče tu, pravijo. Ta pondeljek, 30. novembra, so se z usadom trudili Joža Pegam iz Topolj in Igor in Anton Bernik, ki sta iz Bukovice prihitali na pomoc z bagrom. Vseeno pa so ljudje tod veseli, da v krajevni skupnosti Selca vedno naletate na razumevanje; včasih so se morali sami truditi s podobnimi težavami, se znajti, kakor so se pač mogli in znali, zdaj pa dobre za pomoč vso potrebo mehanizacijo. Da bi enkrat le še to cesto asfaltirali ... — Foto: D. Dolenc

Supermaratonec Dušan Mravlje je letos pretekel nad 10.000 kilometrov

Saj nismo kure, ki nesejo dolarje

Stražišče, 5. decembra — »Šest let sem tekel, pa me ni nihče vprašal in videl, da sem vse plačeval sam. Šele sedaj kaj dobim, vendar še zdaleč ne toliko, kolikor stane udeležba na supermaratonih. Sedemdeset odstotkov stroškov moram še vedno pokriti sam s pomočjo sponzorjev. Ne nesem dolarjev, kakor misli večina. Tek je moj hobi in jaz zanj sicer živim, nisem pa od njega odvisen, zavrača trditve o veliki donosnosti supermaratonov Dušan Mravlje, ki je pretekli mesec osvojil drugo mesto na teknu Šest dni Calala.

● Ljudska zavist je torej tudi v tvojem primeru velika.

»Letos sem veliko tekel tudi zaradi tega, ker je bilo po neušahu v Melbournu že slišati: «Dušanom je konec. Zavisti ne manjka. Če se dobro uvrstim, me večina ne vpraša, kako je bilo na teknu, ampak, koliko sem zaslužil. Prej pa me nihče še videl ni, ko sem si vse sam plačeval. Če pa nisem uspešen, mi rečejo: ali si šel na dopust. Ljudje nikdar niso zadovoljni. Nočejo vedeti, da se moja konkurenca večinoma ukvarja samo s tekom (Zabalo je na primer tekaški trener pri posebni policiji), jaz pa moram usklajevati službo in tekmovanja.«

● Ker si že znan supermaratonec, te na večino tekov vabilo in tudi plačajo del stroškov. V tem pogledu imas pred ostalimi prednost.

»Na večino tekov sem povabljen, vendar je radodarnost organizatorjev različna. Povprečno moram 70 odstotkov stroškov udeležbe kriti sam. Vso letošnjo sezono sta bila glavna sponzorja nad opremo in obutvijo Elan in Kronos. Ogromno mi pomaga Donit, kjer sem zaposlen. Razen nju je še veliko pomočnikov in vsem sem hvalezen. Udeležba na vsaki tekmi je draga in za to samo en sponzor stroškom ni kos. Vzemimo primer ude-

ležbe na maratonu Sidney—Melbourn. Letalski vozovnici zame in obveznega spremjevalca staneta 3 milijon dinarjev, obvezno najete dveh bilavnih avtomobilov za 10 dni 2500 dolarjev, hrana za tekmovalca in osem ljudi iz spremstva ter bencin vzameta najmanj 2500 dolarjev, 1000 dolarjev pa je osnovno za življeno pred in po tekmi. To je 10.000 dolarjev in te vsote ti noben organizator ne povrne, tudi če zmagaš. Na Calalu je bila nagrada 700 dolarjev in to v primerjavi s prejšnjim vsoto malo pomeni. Svoj prispevek in sponzorstvo sta nujna.● Vendari si letos izjemoma veliko nastopajo.

»Po smoli v Melbournu sem želel na hitro kaj doseči in sem zato veliko nastopal. Šele proti koncu sezone sem se ujel in bi mogče zadnja teka lahko tudi zmagal. V zadnjih petih tednih sem pretekel 1500 kilometrov. V tej sezoni sem sodeloval na melbournskem teknu, na treh maratonih (Rim, London, Bologna), tekel sem tri 50 kilometrske teke, tri stokilometrske, 254 kilometrov dolg tek Cagliari—Sasari in zadnjega: 6 dni Calala. Preveče je to in drugo sezono ne nameščam teči toliko preizkušenj. Tudi vsak klasični maratonec lahko letno odteče dobro največ dva maratona. Skupno sem pretekel 1600 tekmovalnih kilometrov in skoraj 8000 trenažnih, skupaj nad 10.000. Sem tekač vzdržljivosti, ne tekač hitrosti, zato bo prihodnjo sezono predvsem manj teku na 100 kilometrov in manj, pa več daljših, na katerih se po prvem dnevu teka tekmovanje pravzaprav šele začne. Računam na Avstralijo. 20 let te države bodo slavili in na vsaj način bodo tudi tek od Sidneya do Melbournu želeli praznično obarvati. Udeležba za tujce je na tem teknu omejena in letos nas je bilo le 6 izven Avstralije. Tokrat utegne biti tujcev več, zato bom dal vse od sebe, da se bom teka udeležil. Njati moram sponzorja. Če ne zberem 5000 dolarjev in denar za dve vozovnici, potem tam nimam kaj iskat.«

● Na zadnjem teknu v Calalu bi menda lahko zmagal.

»Odtekel sem rutinsko, brez problemov kot že dolgo ne, čeprav smo tekl v parku, v 400 metrov dolgem krogu. Prvi dan smo tekl po travni, kar mi ne ustrezava, potem pa smo tekači kmalu utri jarek, se ga stalno izogibali in večali krog. Zanesljivo je vsak pretekel vsaj 10 odstotkov več. Zmagal je domač Joe Record. Motiv je imel, tekma je bila doma, prvi njegov večji uspeh je bil in do konca bi se stolkel za zmago. Sam sem tekel po navduhu. V cilj sem prišel svež. Zavedam se, da je organizem stroj, za katerega ni rezervnih delov. Premagal sem pa tiste, ki sem jih želel: Francoza Zabaloja in Novozelandca Bauerja, poklicnega tekača, ki je svetovni rekord na 1000 milij (1600 kilometrov). V 144 urah sem pretekel 864 kilometrov. Če bi lahko zaspal vsako noč vsaj nekaj ur, bi dnevno delal od 15 do 20 kilometrov več in pretekel skupno vsaj 100 kilometrov več. Tokrat sem lahko zaspal šele četrtič noč in se to na račun tablet, sicer pa sem bedel. Zbudil sem se kot prerjen. O spancu se moram pogovoriti s strokovnjaki. Ogromno neraziskanega je na tem področju. Tej stvari bom prišel do dne in še več pretekel. V Calalu je bil peti neki Georg Perdon, star 63 let, ki je pretekel 813 kilometrov.● Ali sedaj počivaš?

»V bistvu da. Danes sem pretekel 15 kilometrov, za dobro počutje. Sezone je konec in tako bom delal nekaj časa. Kakšen dan si bom tudi vzel prosto.«

J. Košnjek

Po tednu dni smučarije na Soriški planini

Tu sneg kmalu pade in dolgo obleži

Soriška planina, 5. decembra — Soriška planina po svojih napravah, gostišču in terenih ni najbolj znana na Gorenjskem, je pa zato najbolj znana po tem, da je snega pozimi vedno dovolj, da kmalu zapade in da se lahko marsikdaj smučamo še maja. Letos so se vlečnice zavrele 28. novembra, kljub slabemu vremenu obe soboti in nedelji, pa so najbolj navdušeni smučarji že prišli na svoj račun.

Navdušeni smučarji, predvsem pa mladi tekmovalci iz različnih smučarskih klubov, so tudi letos težko pričakali prvi sneg. Konec prejšnjega meseca ga je v dolini zapadlo le za vzorec, višji hribi in planine pa imajo snežno odejo visoko okoli enega metra. Tako so smučarji že med prazniki prišli na svoj račun, veliko pa jih je na smučišče prvič prišlo v soboto. Tudi na Soriški planini je bilo precej smučarjev, čeprav sta jih megla in rosenje večino že okrog poldneva pregnala s smučišča.

Vse naše naprave smo zavrteli 28. novembra in opazili smo, da je prišlo prve dni k nam veliko več smučarjev kot prejšnjega leta. Precej smo prodali letnih smučarskih kart, ki veljajo za Stari vrh in Soriško planino, največ pa prihajajo skupine smučarjev iz klubov. Ravnio pri tem smo zadnja leta na Soriški planini naredili več reda. Vsaka

bre. Snega je vedno dovolj in žal nam je, ker ni več razumevanja smučarske zveze za naš razvoj, za nove žičnice, kajti tu ne bi bili potrebni ne poligoni, ne topovi, ker je

snega vedno dovolj,« je povedal Jože Benedičič, vodja smučišča na Soriški planini.

Veliko smučarjev, predvsem iz Škofjeloške občine, pa tudi iz Ljubljane, si je prosto soboto privoščilo za prvo smučarijo. Eden izmed

njih je bil tudi Andraž Bernik iz Škofje Loke: »Na Soriško planino hodim že zelo dolgo in dobro poznam smučišče. Imam letno karto za Stari vrh in Soriško planino, kupil sem jo na tri obroke, kot večina Ločanov, ki radi

smučamo. Na druga smučišča pa ne hodim. Tu manjka predvsem kakšna nova vlečnica, saj je še dosti možnosti. Tudi smučarski vaditelji bi se morali bolj strogo držati svoje skupine, saj se mladi smučarji pogosto podajo po smučišču, in če se je le mogoče, se vrnejo v vrsto.«

Topel obrok, enolončnico, čaj ali kaj drugega je zaenkrat moč dobiti le v Litostrojevi koči tik pod smučiščem. Kot obljudljajo, bo priljubljeni bife z medico in medenimi napitki tudi letos odprt, prav tako bo odprt tudi bife pred kočo. Marjan Prelovšek, upravnik Litostrojeve koče, je povedal: »Pri nas je skupaj petinpetdeset ležišč, prvi gostje pa bodo začeli prihajati v pondeljek. Največ sob navadno zasedejo šolarji, ki pridejo v solo v paravi in delavci Litostroja, ki imajo prednost. Sobe so centralno ogrevane, tako da se gostje počutijo dobro. Več težav je z dnevnimi gosti, saj je prostor res zelo majhen, smučarjev pa je mnogokrat, posebno konec tedna, tudi po več sto. Imamo tri šanke, na spodnjega se obiskovalci nekako ne morejo privaditi, največ jih naroča hrano in pičajo ob malem šanku v koči in zunaj. Cene so takšne kot v gostilnah v mestu (enolončnica 1000 ali 1700 dinarjev, pivo 1000 dinarjev...). Opazili pa smo, da smučarji večino hranne prinašajo s seboj, največ prodamo hotdoge in pomfrije. Kar pa me zelo moti, je, da se smučarji na zavedajo, da so tu sredi planin, da je 1300 metrov visoko tudi treba paziti na urejeno okolje. Kljub postavljenim košem letnje papirčki in steklenice vseporvod, kar ni v ponos prijetnemu smučišču.«

V. Stanovnik

ODMEMI

Gorenjski glas, petek, 6. novembra

Samo tole:

Vse kar je bilo v članku napisano, temelji na podlagi pisnih dokumentov, že objavljenega članka in slik, ki sem jih lahko v obilici prebrala i ogledala pri Mraku (poslat ji je tudi na naše uredništvo) in mi ni bilo treba iskati dodatnih pojasnil. Pri pisanju sej nomenoma (ker ne maravil senzacionalizma) izpuštil kup grdobij s skupnim imenom pravica močnejšega o škrofletju ostarelega sosedova voda do trosenja gnoja pod dc zorelimi sedeži, premetavanji krajnikov in celo posredovanja miličnikov. To niso zdravseski odnosi, pa naj si bo to kose zemlje Mrakov, kar utemeljuje s štiridesetletnim obdelovanjem, ali pa vaš. Tudi ni posredovanje na zato, da znašanje nad starejšinom sosedom ni lepo človeško dejanje, pa naj si gre za korist ale ne nagajanje. Vsega tega sodisice (ker je menda mogoče vplivati tudi s poznanstvij) ne upoštevamo pa novarji.

Pa še nekaj. Mladi novinarji se veliko raje ukvarjam s čim drugim kot pisanjem člankov o človeških grdobijah in zlobi (ne žalost pa moramo na zatevno bralcev in predvsem urednikov pisati tudi o tem).

Vilma Stanovnik

Gorenjski glas, 6. novembra

UREDNIŠTVU ČASOPISA GORENJJSKI GLAS

S tem, ko ste vse štiri »Odprte strani« in še del prve strani časopisa namenili NSK, ste tej skupini sicer naredili korist, pravi in resnični slovenski umetnosti velično škodo, sebi pa sramoto, ker ste s tem močno užalili mnogo svojih bralcev, zavednih Slovencev.

Naredili ste torej zelo veliko napako, zaradi česar mislim, da ste se nam dolžni javno opravičiti. Če pa se opravičite, da je to težko, mi pa, prosim, prenehajte pošiljati svoj časopis.

Opravičilo zahtevam zato, ker:

1. Mislim, da je NSK neonacistična skupina, za katero v Sloveniji niti v zaporu ne bi smelo biti niti centimeter prostora. Dokaz: preglejte črni križ nad napisom »Neue slowenische Kunst«. V njem je jasnovidno slabno prikrit klukasti križ.

2. Jasno je, da so pripadniki NSK nemškutarji najstabične vrste, saj so celo svojemu »gibanju« nadeli nemško ime. Res me zanimalo, kako je mogoče razglasiti, da je neka umetnost slovenska, ko pa se imenuje »Neue slowenische Kunst«.

3. Pripadniki NSK sami sebe imenujejo — umetniki. V resnici pa so, milo rečeno, provokatorji. Njihovo »delo« nima nobene zveze z umetnostjo. Vse to so dokazili že kar sami s plakatom za Dan mladosti.

4. Kako so prišli do ugotovitve, da so umetniki, je lahko samo nerešljivo uganka — razen če je morda lahko umetnik vsak, ki napiše nekaj tako nerazumljivega, kot so oslarije nad napisom »viva ritmo« na četrti strani »Odprte strani«.

Dokazov, kako narobe je, da ste prostor v časopisu odstopili NSK, bi se dalo napisati še veliko! Vendari pa mislim, da sem za ta gnoj porabil že preveč svojega časa. Prosim pa vas, da v Glas ne pišete nekih razlag, s kakršnimi podporo in obstoj NSK opravičujejo tudi drugi, češ da je to znak demokratizacije naše družbe. To je le znak, da v družbi vlada zmeda. To pa z zdravo demokracijo nima nobene zveze.

B. Praprotnik

V Planici že prava zima

Z jutrom začno in z mrakom končajo

Planica, 4. decembra — Vsa v petek je bilo tako. Idealno vreme, dve ali tri stopinje pod nivo, odlično utrjena in pripravljena 90-metrska skakalnica, brezvetro in od devetih dalje, ko se v dolini pod Poncami dodobra zdani, pa do mraka, je skakalnica popolnoma zasedena. Sneg je prišel kot naročen in le redka leta nazaj je bilo ta čas mogoče v Planici takoj kakovostno vaditi kot sedaj. Tokratni sneg bi zdržal tudi precej hudo in dolgo odjugo, pravijo poznavalci snega in Planice, sodelaveci skakalcev pri takoj zgodnji pripravi skakalnice.

Pojak Pjotr Fijas, ki je v Planici marca poletel 195 metrov. Na nedeljski tekmi naših skakalcev, Čehov, Pojakov, Francozov, Italijanov in Avstrijev je bil drugi: za

Wiegelejem in pred našim Kopačem. — Foto: F. Perdan
Dvigalo pelje skakalce na vrh 90 metrske naprave. V ospredju Robi Kaštrun in Robert Mur.

Skrb za smuči. Prvi z desne Vili Tepes.

V Planici je pod vodstvom trenerja Bogdana Norčiča zbrana naša B reprezentanca: Dolar, Lotrič, Zupanč, Janez Debelak, Kopač, Mur, Kaštrun in Žagar. Vadiči bodo v Planici do odhoda na pomembnejše tekme, med njimi tekme za svetovni pokal v Sapporu. (Naš najboljši so imeli v soboto in nedeljo že prvi tekmt za svetovni pokal v Kanadi.) Ob devetih začenjajo v Planici z vadbo; potem opravi vsak dopoldne pet do šest skokov, po konsilu pa spet na skakalnico. Priložnost tako zgodnjega domačega snega je treba izkoristiti. Planico se za vadbo izbrali tudi Madžari, Poljaki, Avstriji in Italijani. V poljski reprezentanci je tudi planinski rekordier na velikanki Pjotr Fijas. Prišel je v četrtek in bo ostal v Planici do sredine tega tedna. Na skakalnici je resnično gre, vendar vlača medsebojno razumevanje in sodelovanje.

Planica torej privlači. Res škoda, da nima primernejšega večjega gostinskega in prenočitvenega objekta. Pohvala vsem, ki so pripravili, da je v Planici že v začetku decembra prava smučarska sezona. Vedno ni bilo tako!

J. Košnjek

Naši najboljši biatlonci pred prvimi tekmami

Še vedno v senci skakalcev in tekačev

Rateče, 4. decembra — »Do nedelje ostanemo tukaj na pripravah pred prvimi tekmami, v torek pa se preselimo v Bohinj, kjer bo 12. in 13. decembra tekma Alpskega pokala v biatlonu,« je dejal v petek Andrej Lanišek, zvezni trener za biatlon. »Na pripravah so najboljši člani in mladinci: Jure in Uroš Velepec, Primož Krajk, Branko Trstenjak, Dragan Lekan, Janez Ožbolt, Stefan Starbek in Bojan Kovič. Na pripravah smo številnejši, kar je posledica večje vsoote denarja namenjene tudi za to panogo. Vendar je biatlon pri nas še vedno v krizi, saj imamo letos na voljo le četrtno denarja, kolikor ga na primer dobijo tekači. Priprave potekajo v redu; trikrat smo bili na Dachsteinu, dva krat na Rogli, enkrat pa smo vadili v Sarajevo. Za nami so tudi že prve tekme: prva je bila na 10 kilometrov, druga pa bo jutri (sobota, 5. decembra). Tek nam gre že kar v redu, v streljanju pa smo še malo slabši. Ni smo še vajeni tekovalnih razmer.«

So z opremo se vedno težave, sprašujemo trenerja Laniška.

»Do določene mere še vedno. Puške so stare od šest do sedem let, izredno drage so, prav tako municija. Vendar smo zadovoljni, da to sploh imamo.«

In cilji za to sezono.

»Udeležili se bomo tekem za svetovni pokal v Avstriji, Italiji in Nemčiji. Spodbuja nas tudi doseganje olimpijske norme. Za našega najboljšega, Jureta Velepeca, je to uvrščanje v prvo polovico na tekma v svetovnem pokalu. Lani je bil Jure že 33. na eni od tekem za svetovni pokal.«

J. Košnjek

V soboto so imeli naši biatlonci tekmo na 20 kilometrov. Trener Lanišek je bil s pripravljenostjo in borbenostjo na tekmi zadovoljen. Med člani je vrstni red naslednji: I. Uroš Velepec (Dol), 2. Krajk (Bohan), 3. Lekan (Dol), 4. Trstenjak (Kranjska gora), 5. Jure Velepec (Dol). Mladinci pa so tekli takole: I. Močnik (Bohan), 2. Janez Ožbolt (Loška dolina), 3. Pavovac (Bohan), 4. Dušan Ožbolt (Loška dolina), 5. Kovič (Bohan).

Naši alpski smučarji vadijo na Krvavcu

Idealni pogoji za vadbo

Krvavec, 5. decembra — Jugoslovanski smučarji in smučarke so za vadbo slaloma in veleslaloma izbrali Krvavec. Vsi so si edini, da so ta smučišča idealna za priprave pred novim startom v svetovnem pokalu. Na roko jim gredo tudi delaveci RTC Krvavec, saj jim nudijo tudi ostale pogoje za res najkvalitetnejšo vadbo.

V soboto je bilo turobno vreme. Krvavec, kjer so vsa smučišča pokrita s 80 do 100 cm snega, so za pospešeni trening izbrali naši alpski smučarji in smučarke. Od članic je veleslalom in slalom pridno trenirala Mateja Svet, od petka pa so gostje krvavških smučišč tudi vsi člani moške jugoslovanske A reprezentance. Po besedah vseh so ta smučišča idealno pripravljena za vrhunsko vadbo. Tu se kaže tudi pravi odnos delavcev RTC Krvavec, ki prisločijo na pomoč v vseh pogledih.

Ceprav je bilo v soboto slabo vreme, naši smučarji niso štedili z močmi. Le gosta megla jih je v soboto dopoldne pregnala s treninga. Poleg tega je pihal še močan veter. Še najbolj uporen je bil Bojan Križaj, saj mu je trener Jože Sparovec postavil res zahteven slalomsko progo. In Bojan ne bi bil Bojan, če te ne bi izkoristil. Kar stirsot kolcev je prevozel.

● Mateja Svet: »Kaj naj še rečem o dveh drugih mestih na

prvih tekma za svetovni pokal. Kot ste sami videli, sem vozila v slalomu in supervelusalomu takoj, kot sem sposobna. Povedala sem vam že vse. Upajmo, da bo tako naprej.«

● Tomaž Čižman: »Ni lahko reči, zakaj tak start v veleslalomu. Premalo je bilo treningov na pravem snegu in smučiščih. Vadili smo le na ledenskih. Bilo je tudi premalo treninga na umetnem snegu. Prepričan sem, da nam bo sedaj Krvavec, ki ima že prave razmere za trening, dal tisto, kar smo želeli imeti. Treba bi bilo natu še nekaj treninga na umetnem snegu. S temi treningi bomo nadoknadiли zamujeno.«

● Grega Benedik: »Prve uvrstite so povprečne. Ni treba se jadikovati. Treningi tu na Krvavcu bodo dali še več. Treba bo kar hitro preiti na vadbo na

umetnem snegu v Podkoren. Vse, kar smo zamudili na ledenskih, bomo le tako lahko spet nadoknadi. Škoda, da je prav danes Krvavec tako zavit v meglo.«

● Sašo Robič: »Primanjkuje nam treninga za veleslalom in supervelusalom. Upam, da bo Krvavec vse to nadoknadi. Primanjkuje tudi še nekaj fines za dobro veleslalsko tekmo. Prepričan sem, da nam bo Krvavec s svojimi res idealnimi snežnimi pogoji to dal. Čimprej bo treba preiti na trening v Podkoren.«

● Robert Žan: »Sezona se je začela. Tarnanje ne pomaga. Pred prvimi tekmi smo vadili štirinajst dni na ledenskih. Na Krvavcu so prave razmere za vadbo. Ne smemo »jamrati«. Delati je treba naprej in s srcem vse to nadoknadi.«

D. Humer
Foto: F. Perdan

Štiriindvajsetič za Rožičev memorial

Ivo Čarman pokazal zobe

Rateče, 6. decembra — Smučarko društvo Rateče-Planica je vzorno organiziralo že štiriindvajseto memorialno Rožičev memorialni medkulski tekmo v smučarskem teku. Slabo in deževno vreme ni oviralo.

Slabo vreme je v nedeljo pestilo stopetinštirideset tekmovalcev in tekmovalk od najmlajših mladincov do članov iz vseh slovenskih smučarskih tekaških klubov. Ceprav so bili vremenski pogoji res slabli, to ni motilo nastopajočih v klasičnem teku na štiriindvajseti medkulski memorialni Rožičevi smučarski tekaški tekmi. Le-to je na standardnih progah v Ratečah odlično organiziralo domače smučarsko društvo Rateče-Planica.

V najdaljši moški disciplini, teku na 15 km, so med člani nastopili vsi naši reprezentantje. Kaj zmore veterani, je že v prvem krogu dobil prednost pred zasedovalci in to je obdržal do konca. Skoraj enaka slika je bila nato tudi v preostalih konkurencah. Tisti, ki si že na prvih kilometrih nabrali prednost, jo je obdržal do konca in zmagal. V ekipni razvrstitvi so bili najboljši tekači in tekačice Triglav.

Rezultati — člani (15 km)
— 1. Čarman (Triglav) 48:56,5, 2. Grajfi 48:11,2, 3. Kline (oba Pohorje Hoče) 48:18,3; juniorji (15 km) — 1. Rnčp (Pohorje Hoče) 48:26,0, 2. M. Kordež 50:04,4, 3. Kolman (oba Triglav) 50:11,8; st. mladinci (10 km) — 1. Šorli (Triglav) 34:28,7, 2. Kranjc 2:07:41,8. D. Humer
Foto: F. Perdan

Ivo Čarman

Mlađi in starejši mladinci pred startom (84) Matej Soklič (Bled), (85) Anže Konc (Kokrica), (86) Andrej Zorč (Bohinj), (88) Sebastjan Cvetek (Kr. gora).

Savi in Rogu največ zmag

Kranj, 6. decembra — Kolesarski klub Sava je priredil v soboto v okolici kolesarske proge v Stražišču drugo tekmovanje v ciklokrosu za vse kategorije. Sodelovalo je okrog 100 kolesarjev iz vseh slovenskih klubov. Med pionirji B so bili najhitrejši Hauptman (Rog), Zajdela (Rog) in Zihler (Sava), med pionirji A pa so prva tri mesta osvojili kolesarji Save: Studen, Hudoklin in Rehberger. Med mlajšimi mladinci so bili najboljši Petek (Rog), Pilar (Sava) in Bertoncelj (Sava), med starejšimi mladinci pa Jakomin (Rog), Zupanc (Rog) in Cvjetiččanin (Sava). Med člani je zmagal Tahmajster (Sava) pred Šebenikom (Rog) in Pagonom (Sava).

Kot je povedal trener Save in vzgojitelj najmlajših kolesarjev Bojan Ropret, bo naslednji ciklokros 9. januarja v Stražišču. Štel bo tudi za slovensko prvenstvo.

Šesti plavalni memorial Špele Rebolj

Memorialni disciplini Mojci Jamnik in Darjanu Petriču

Kranj, 6. decembra — Plavalni klub Triglav in Kompas sta v zimskem bazenu v Kranju organizirala šesti plavalni memorial Špele Rebolj. Med štirinajstimi tekmovalci in tekmovalkami iz desetih slovenskih plavalnih kolektivov in Crvene zvezde iz Beograda sta memorialni disciplini žensk na 800 m kravli in moških na 1500 m kravli ostali v Kranju. Na 800 m kravli je zmagala Mojca Jamnik (Triglav), na 1500 m pa Darjan Petrič. Krešo Božikov pa je v tej disciplini postavil nov državni rekord za pionirje A.

Rezultati — 100 m kravli moški — 1. Čeru (Fužinar) 55,84, 2. Jemec (Ljubljana) 57,19, 3. Zekanovič (Biser) 58,60; **100 m hrbitno** — 1. Veličkovič 1:05,57, 2. Šolar (oba Triglav) 1:06,92, 3. Torkar (Ljubljana) 1:07,74; **100 m prsno** — 1. Jocič 1:10,84, 2. Vojčić (oba Triglav) 1:13,80, 3. Zadravec (Radovljica) 1:14,65; **100 m delfin** — 1. Čeru (Fužinar) 59,04, D. Humer

Ligaški izidi

KOŠARKA — V drugi zvezni ženski košarkarski ligi je Sava Commerce gostovala v Omišu pri Galebu. V izenačeni tekmi so zmagale domačinke. V moški republiški ligi je Triglav doma gostil Novo Gorico in tekmo izgubil.

Izida — Galeb : Nova Gorica 84 : 96 (32:30), Triglav : Nova Gorica 84 : 96 (40:53).

ODOBOJKA — V drugi ženski zvezni odbojkarski ligi je Bled doma gostil Dubrovnik in to tekmo so domačinke brez težav dohile. V članski drugi ligi je Bled doma dobiti z ekipo Rudija Čajevca. V moški republiški ligi je Triglav doma prvič v tem prvenstvu zmagal in igri s Kočevjem, ženske Triglava pa so premagala Mislinjo.

Izidi — ženske — Bled : Dubrovnik 3:0, Triglav : Mislinja 3:1, moški — Bled : Rudi Čajevac 3:2, Triglav : Kočevje 3:2.

D. H.

Kako so v Avstriji izboljšali prometno varnost

Večkrat bi se morali ravnati po izkušnjah naših sosedov

Ljubljana, 4. decembra — Če hočemo priznati ali ne: Avstria je po prometni varnosti daleč pred nami. Trditev ni izrečena na pamet, temveč se opira na statistične podatke: medtem ko pride v Jugoslavijo na vsakih deset tisoč motornih vozil širinajst žrtev prometa in v Sloveniji deset, jih ima naša severna sosedka le pet. Ob takšni razliki bi se morali zamisliti. Pa ne le to: večkrat bi morali pogledati prek meje in se ravnati po izkušnjah naših sosedov.

O tem so se lahko prepričali tudi udeleženci predavanja Varnost v cestnem prometu (v Cankarjevem domu v Ljubljani ga je pripravil republiški zavod za varstvo pri delu), na katerem je prof. dr. Evald Krainz, predstavnik kuratorija za prometno varnost dežele Koroške, predstavil projekt, s katerim so se Avstriji vključili v program svetovne zdravstvene organizacije za 25-odstotno zmanjšanje števila prometnih nesreč do leta 2000. Prvega junija letos je minilo leto dni, odkar so se sosedje odločili za akcijo, s katero naj bi v enem letu za desetino zmanjšali število nesreč na avstrijskih cestah. Vi soko zastavljenega časa, ker niso dosegli, rezultati pa so še zmeraj zelo spodbudni: število nesreč se zmanjšalo za 6,5 odstotka, število mrtvih za 148 (na Koroškem za devetnajst), prav tako število ranjenih...

Se bolj kot rezultati je spodbuden način, kako so ga dosegli. V projekt »minus 10 odstotkov« so vključili vse — od politikov in drugih uglednih osebnosti do raznih ustanov, gospodarskih organizacij, šole, cerkev, vojske, sredstev javnega obveščanja, poklicnih voznikov tovornjakov... V okrajih so ustanovili akcijske komiteje in jim zagotovili začetni (štartni) denar — na vsakega prebivalca po en šiling. Mesto s petdeset tisoč prebivalci je, na primer, dobil petdeset tisoč šilingov.

Gostilničarji so pocenili brezalkoholne pijače

Akcija je bila dobro organizirana in raznovrstna po aktivnostih in ukrepih. Ob avtomobilskih cestah so postavili napise (za obveščanje ljudi), bolje so zaznamovali ceste, omejili so hitrosti, prometni vzgoji so prisluhnili v vrtecih in v klubih za starejše ljudi, župniki so se v nedeljskih pridigah načarom dotaknili tudi prometne varnosti, na-

juglednejši deželni može so s pismom pozvali ščerje — začetnike k varni in pazljivi vožnji. Prometna varnost je na nevsičiv način dobila mesto tudi na pop koncertih in na drugih prireditvah. V akcijo so vključili tudi gostilničarje in jih pozvali, naj pocenijo vsaj nekatere brezalkoholne pijače, ki so v Avstriji tako kot tudi pri nas dražje od alkoholnih. V enem od okrajev je kar sto »oštirjev« sprejelo pobudo in docenili sokove. Šolarji so začeli nositi na rokavih svojih oblačil svetleče trakove. Veliko pozornost je zbudil film z naslovom Če umre vas s 1400 prebivalci — približno toliko ljudi vsako leto umre na avstrijskih cestah. Film, ki so ga vrteli v kinematografih in ga predvajali po televiziji, je globoko pretesel najdogovornejše ljudi in državi, predvsem pa najširše množice in vsakodnevne udeležence v prometu. Ob vsem tem ni treba posebej omenjati, da je tudi policija poostro nadzor nad prometom, in da so nekaj k boljši prometni varnosti prispevale tudi nove avtomobilске ceste.

Sposojeno iz Dolenjskega lista

Sega afera z enaindvajseticami tudi v Kranju?

Iz novomeške tovarne IMV je bilo zadnje čase slišati to in ono na račun kolektivnega poslovnog organa, razkošja, ki si ga privoščijo, sodu pa je izbilo dno dogajanje, v katero je ob sedmih avtomobilih Renault 21 in enem Renaultu 25 vpletene tudi nekaj vodilnih mož novomeške IMV, ob njem pa še visoki republiški funkcionar in ugleden kranjski direktor, svoj čas prav tako na visokem funkcionarskem mestu v Sloveniji. Vsi ti naj bi po izredno nizkih, domala smešnih cenah prišli do enaindvajsetic, katerih maloprodajna cena je bila v tistem času, seveda pred dejavljajo, natančno 23.474.000 dinarjev, piše Dolenjski list.

Lani in v začetku letosnjega leta je bilo v Novo mesto začasno uvoženih nekaj osebnih avtomobilov R-21 s tablico RP, s katerimi so se vozili uslužbenci francoskega Renaulta. Ko so jih prenehali uporabljati, jih je odkupil IMV za 38.268 frankov oziroma za 20 do 25 odstotkov cene, odvisno od prevoženih kilometrov. Posebna komisija, ki so jo ustanovili v novomeški tovarni, je vsem avtomobilom, starim od enega do dveh let, metalne

barve in z dodatno opremo, določila enotno ceno 7.714.000 dinarjev. Po tej ceni so jih prodali ljubljanskemu Commerciju, tozd Volan, zraven pa naj bi bil tudi spisek bodočih kupcev. Na cesto postavljen avto je kupce s plačilom stroškov trgovanja, popravila in simboličnega prometnega davka stal okoli 10 milijonov dinarjev. IMV je namreč vsa vozila prikazal kot automobile domače proizvodnje, zato so bili kupci tudi »oproščeni« plačila carine in davščin.

Dve takšni enaindvajsetici se že vozita po naših cestah — prva ima registrsko tablico NM 131-201, druga KR 159-690. K temu pa je treba dodati še nekaj. Novi lastnik, v tem primeru kranjski direktor, je vozilo vplačil in registriral kot novo, kajti sicer ne bi mogel izvesti zamenjave »staro za novo«. Za podobno različico se je odločil tudi ugledni ljubljanski funkcionar.

Uradno pojasnilo o vsem tem smo poskušali poiskati pri pristojnih službah, vendar UNZ še vedno molči, piše Dolenjski list.

NESREČE

Umrl med prevozom v bolnišnico

Bohinjska Bela, 5. decembra — Ena oseba je izgubila življenje, druga pa je bila hudo ranjena v nesreči, ki se je nekaj pred deseto ponoči zgodila na Bohinjski Beli.

Voznik osebnega avtomobila, 22-letni Zvonko Kunčič, doma z Bohinjske Belo, je peljal od doma proti Bledu. Med potjo so ga menda zasplile luči nasproti vozečih avtomobilov, tako da ni takoj opazil treh vojakov, ki so drug ob drugem hodili po desni strani ceste. Trčil je v Raifa Isufija, starega 27 let, iz Srbice, in Hasanu Saferija, starega 22 let, iz Titove Mitrovice, oba vojaka iz bližnje vojašnice. Trčenje je bilo tako silovito, da je ovra vrglo na pokrov avtomobila, da sta zadebla ob vetrobransko steklo in čez streho padla na cesto. Z rešilnim avtom so ju odpeljali v jesenisko bolnišnico, vendar je Isufi že med prevozom umrl, Saferi pa se hudo ranjen zdravil na Jesenicah.

Izsilil prednost mopedista

Zasip, 5. decembra — Med vožnjo od Podhumna proti samostenski trgovini v Zasipu se je ponesrečil mopedist, 68-letni Janez Kunčič iz Zasipa. Pred stanovanjsko hišo Sebenje 14 mu je z dvorišča z leve zapeljal na cesto kombi, ki ga vozil 37-let-

Vozniško dovoljenje le za dve leti

Akcija je prvo leto stala Avstrijo približno deset milijonov šilingov. Je znesek velik? Niti ne! Prej bi lahko rekli, da je skromen, če vemo, da je cena človeškega življenja (če življenje sploh lahko ovrednotimo) približno štiri milijone šilingov. Kaj to pomeni? Že zmanjšanje žrtev prometa za tri, je poplačalo celotno akcijo.

»Rezultati v prvem letu akcije minus deset odstotkov so nas opogumili,« je dejal dr. Evald Krainz in nato pojasnil načrt za drugo leto, v katerem bodo več pozornosti posvečali tako imenovanim rizičnim skupinam, zlasti mladim voznikom, ki še nimajo pravih izkušenj in ne znajo dobro ločiti medje varnostjo in nevarnostjo, med tveganjem in zanesljivostjo. Že od prvega oktobra dalje poučujejo voznike po novih programih, ki se od prejšnjih razlikujejo po tem, da so bolj življenski, in da voznikom dajejo znanje za življenje in ne le za izpit. V Avstriji razmišljajo tudi o tem, da bi tako kot na Norveškem oziroma v Zvezni republiki Nemčiji vozniki dobili dovoljenje le za dve leti. Če bi v tem času prevečkrat prišel navzkriž z zakoni in predpisi, bi moral ponovno na izpit; v nasprotnem primeru pa bi mu veljavnost dovoljenja podaljšali.

Akcija predvideva tudi obvezno uporabo luči ne glede na vremenske razmere ali na letni čas. Na Švedskem, kjer gre sicer za posebne razmere, so na ta način zmanjšali število nesreč za dobro četrtnino, še zlasti med pešci. Avstrijska pošta, vojska in železniška vozila že vozijo po cestah s prižganimi lučmi, njim bodo bržcas kmalu sledila tudi druga.

Pomembni težišči dela bosta letos tudi boj zoper alkoholizem in umiritev prometa oziroma omejitev hitrosti na avtomobilskih cestah na sto kilometrov na uro, na deželnih pa na osmedeset. Premik bo na tem področju zelo težak — priznava tudi dr. Evald Krainz — ker v javnem življenju prevladuje managerski tip človeka. Temu pa, kot vemo, se vedno mudi. C. Zaplotnik

Zakon ne bo imel čarobne moči

Ko govorimo o prometni varnosti, vedno mislimo na trikotnik »človek — vozilo — cesta«. Človek je še vedno glavni krivec za večino prometnih nesreč. Za ceste vemo, kakšne so. Slabe in šlabše bodo, kajti cestno gospodarstvo dobi po zadnji podražitvi bencina od prodajne cene le še šest odstotkov, prej pa jih je dobilo petnašt. Vozila se starajo. V Sloveniji je bilo lani od 558 tisoč registriranih vozil samo devet odstotkov novih, starih eno leto ali manj. Skoraj tretjina tovornjakov, ki se vozi po jugoslovanskih cestah, je starejših od sedem let; polovica avtobusov starejših od pet let...

Je ob vsem tem sploh še čudno, da smo po prometni varnosti na dnu evropske lestevne, in da se zadnji dve leti spet povečuje število nesreč z mrtvimi in hudo ranjenimi — in to kljub temu, da so miličniki poostri nadzor. Samo letos so do tricetrtletja izrekli tretjino več ukrepov kot lani v tem času.

Iluzorno bi bilo pričakovati, da bi spremembe zakona o temeljih varnosti cestnega prometa, o katerih se zdaj dogovarjajo v Jugoslaviji, pomeble z nizko prometno kulturo, z objektivnostjo, z izigravanjem zakona in predpisov. Novi zakon, ki se še le rojeva, je namreč le korak naprej v prizadevanjih za večjo prometno varnost, je med drugim na nedavnom posvetovanju o varnosti v cestnem prometu dejal Andrej Grahor, namestnik predsednika zveznega komiteza za promet in zvez.

Spremenjeni zakon bo med republikami in pokrajinskimi odpravil razlike pri usposabljanju voznikov. Poklicni vozniki, tudi zasebni avtoprevozniki, bodo morali vsake tri leta na preverjanje znanja. Začelo bo »točkanje« prometnih prekrškov. Odvzem voznika dovoljenja naj bi po novem veljal le v izjemnih primerih, sticer pa bodo sodniki lahko izrekli tudi po pogojno kazeno. Vozniki koles z motorjem bodo morali obvezno nositi čelado, po kolesarski stezi pa ne bodo smeli voziti hitreje kot s 25 kilometri na uro. Kazni se bodo povisale, tudi za tiste, ki se bodo spravili nad prometne značke.

C. Zaplotnik

S pestmi izkazoval ljubezen

Kranj, 4. decembra — Temeljno sodišče v Kranju je pred kratkim že tretjič odsodilo 35-letnega Milorada Rudovića iz Kranja: pred leti mu je z zaporno kaznilje že zagrozilo, drugič je moral za deset mesecov v zapor, zdaj so ga odsodili še na leto in deset mesecov zapora. Razlog je bil vedno enak: nasilnško obnašanje do svoje nekdanje žene.

Vdanost pijači in agresivnost sta bila tudi glavna vzroka za ločitev. Milorad je še nekaj časa po razvezi živel pri nekdanji ženi. Po prihodu iz zapora ji je tudi obljubljal, da se bo poboljšal. Res se je zapo-

sil, vendar je to trajalo le kratko čas, potem pa se je ponovila stara pesem. Spet se je vdal pijači, postal je nasilen, tako da se je morala nekdanja žena po vsakem »napadu« zateči po pomoč k zdravniku. Misli je, da bo pekla konec, ko je dobila novo stanovanje, vendar se je zmotila. Še naprej je brez dovoljenja zahajal k njej. Januarja letos jo je pretepala dva dni zapored, potem ji je s pestimi izkazoval ljubezen še konec julija, na prvoavgustovski dan, ko je breal in udarjal po vhodnih vrati njenega stanovanja, pa so ga prijeli miličniki. Obtožen sodišču ni znal pojasnit, zakaj je še po razvezi obiskoval ženo in o jih pretepala.

Milorad se bo med prestajanjem kazni (soda še ni pravnomočna) zdravil tudi zoper alkoholizem, vendar sodišče meni, da bo n euspešno, če ne bo razčistil sam s seboj.

Vinjen za volan

Kranj, 4. decembra — 34-letni Vinko Rozman iz Kamnika bi moral za pet mesecov v zapor, ker je letos poleti vinjen povzročil prometno nesrečo. Soda, ki jo je izreklo temeljno sodišče v Kranju, še ni pravnomočna.

Rozman je letos praznoval rojstni dan med dopustom, zato je prvi dan, ko je spet prišel na delo, s sodelavci popil nekaj alkohola, nato pa sedel za volan avtobusa, s katerim je po cesti od Kranja proti Mengšu peljal delavce SGP Graditelj. V bližini odcepka za Vopovje je spregledal, da namerava fičko, ki je vozil pred njim, zaviti v levo na stransko pot. Z avtobusom je zadel v zadnji del fička in povzročil prometno nesrečo, v kateri sta se voznik fička in njegov sotropnik ranila.

Za takšno kaznivo dejanje je predvidena denarna kazen ali zapor do enega leta. Sodišče se je odločilo za pet mesecov zapora in za polletno prepoved vožnje motornih vozil D kategorije. Rozman je bil namreč doslej že dvakrat kaznovan in je bil zaradi prometnih prekrškov tudi dokaj reden »gost« pri sodniku za prekrške, vendar pa ga vse dosedanje kazni niso spometovalo.

Cigav je fičko? — Na parkirnem prostoru pred LTH — jem v Škofji Loki že daje časa sameva fičko brez registrskih tablic. Ker bo parkirišče kmalu postalo gradbišče, bo fičko dobil »zavetišče« pri Dinosu. Lastnik avtomobila ima torej še priložnost, da ga odpelje na varno mesto. — J. Pipan

Vzdrževalec ceste je odpovedal

Kranj, decembra — Sredi novembra se je na viaduktu Završnica zgodila prometna nesreča, v kateri je izgubila življenje voznica. Razen jutranje naglje je bil vzrok nesreče tudi poledena cesta, ki je to jutro niso posuli.

Vzdrževalcem ceste (na Gorenjskem Cestnemu podjetju iz Kranja) dokumenta o jutranjih pregledih cest in pripravljenosti ekip v zimski službi že od srede oktobra in začetka novembra nalagata, da pregledujejo odseke, na katerih bi polegica utegnila ogrožati promet. Završnica, Peračica, Ljubno, Lešnica in Delavški most ter senčni predeli cest, ki prvi poledenijo, morajo biti pod nenehnim nadzorom. Do 5. ure jutrij, ko se promet začenja gostiti, morajo biti ti predeli tudi posuti.

15. novembra zvečer sta radio in TV obveščala, da bodo jutranje temperature med -3 in +2 stopinji, pri čemer bi vzdrževalcu moralo biti jasno, da so tu možnosti jutranje poledice. Ko se je 16. novembra navsezgodaj na Završnici zgodila prometna nesreča, je komisija Uprave za notranje zadeve iz Kranja preverila, kako je bila to noč cesta vzdrževana. Odgovorni delovodja, zadolžen za ta del cest v zgornjesavske dolini, to jutro ni odredil pregleda in posipanja. Namesto ob treh zjutri so ta predel posipali prejšnjo noč med 9. in 10. uro, tako da se je do jutra pesek že porazgubil in ni mogel kljubovati jutranjemu ledu na mostu. V podaljšku te ceste (od Žirovnice do Podtabora) so bili nevarni odseki posuti, se pravi, da je bil odgovorni delovodja za ta odsek s svojo ekipo na delu zgodaj zjutraj.

Zoper delovodjo, ki to jutro ni opravil obveznosti, je UNZ Kranj poslala tožilcu kazensko ovadbo, zoper Cestno podjetje pa sprožila postopek o gospodarskem prestopu.

Ob takih primerih običajno ne varčujemo s podaki voznikom, če

POLIKS ŽIRI podjetje obutvene, lesarske in kovinarske stroke n. sub. o. ŽIRI

Na osnovi sklepa komisije za delovna razmerja objavljamo prosta dela in naloge:

VZDRŽEVALCA STROJEV IN NAPRAV

Pogoji: IV. stopnja izobrazbe— ključavnica ali orodjar in 1 leto delovnih izkušenj

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas s polnim delovnim časom in tromesečnim poskusnim delom.

Kandidati za objavljenega dela in naloge naj pošljejo svoje vloge z dokazili v 8 dneh od dneva objave na naslov: DO POLIKS TOZD KOVINARSTVO, komisija za delovna razmerja, Jezerška ulica 7, Žiri.

Kandidate bomo obvestili o izbiri v 30 dneh po izteku roka za objavo.

KOKRA, trgovska delovna organizacija, n. sol. o., Kranj, Poštna ulica 1

objavlja za potrebe delovne skupnosti skupnih služb prosta dela in naloge:

1. IZDELAVA STATISTIČNIH POREČIL

posebni pogoji:

—izobrazba V. stopnje—ekonomski tehnik, eno leto delovnih izkušenj, dvomesecno poskusno delo

TOZD ENERGO

prosta dela in naloge:

OPRAVLJANJE PREVOZOV S TOVORNIM VOZILIM

posebni pogoji:

—izobrazba III. stopnje (skrajšani program), tri mesece delovnih izkušenj na podobnih delih, izpit za voznika B in C kategorije, poskusno delo dva meseca in z delom pridobljenia delovna zmožnost.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev oddajte: pod 1. v 8 dneh in pod 2. v 15 dneh po objavi na gornji naslov. Obveščeni boste v 15 dneh po dnevu izbire.

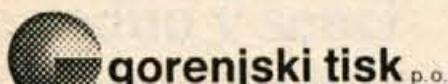
LIP BLED, TO lesna predelava Podnart

ODBOR ZA DELOVNA RAZMERJA objavlja prosta dela in naloge:

1. SKLADIŠNIK — TEHNOLOG

Pogoji: V. stopnja izobrazbe lesarske smeri, 1 leto delovnih izkušenj in tečaj za skladiščnika

Kandidati naj pošljejo prijave do 22. decembra 1987 na naslov: LIP Bled, TO lesna predelava Podnart, Podnart 33, 64244 Podnart. O izbiri bodo kandidati obveščeni v 8 dneh po končani objavi.

moše pijadeja 1, p. p. 81
64000 Kranj.

objavlja prosta dela in naloge:

ORGANIZIRANJE VARSTVA PRI DELU

Pogoji:

— VI. stopnja izobrazbe varnostne smeri oziroma
— VI. stopnja izobrazbe tehnične ali obramboslovne smeri in opravljen strokovni republiški izpit iz varstva pri delu po A programu.
— 1 leto ustreznih delovnih izkušenj

Delo je enoizmensko in ga združujemo za nedoločen čas s polnim delovnim časom in 3-mesečnim poskusnim delom.

GRAFIČNO OBLIKOVANJE

Pogoji:

— V. stopnja izobrazbe, smer grafično oblikovanje in dve leti delovnih izkušenj

Delo je enoizmensko in ga združujemo za nedoločen čas s polnim delovnim časom in dvomesecnim poskusnim delom.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema kadrovska služba delovne organizacije v roku 8 dni po objavi.

OSNOVNO ZDRAVSTVO GORENJSKE, o.o. TOZD ZDRAVSTVENI DOM ŠKOFA LOKA

Po sklepu komisije za delovna razmerja z dne 24. novembra 1987 OBJAVLJAMO prosta dela in naloge:

SOFERJA za nedoločen čas

Pogoji: vozniško dovoljenje C kategorije, najmanj 3 leta delovnih izkušenj, starost 25 do 40 let in bivališče čim bliže ZD.

Kandidati naj svoje prošnje oddajo v zakonitem roku 8 dni od dneva objave na naslov TOZD Zdravstveni dom Škofja Loka, Stara cesta 10, 84220 Škofja Loka, s pripisom Komisiji za delovna razmerja.

SEZONA PREKAJEVANJA MESA JE TU!

Ugoden nakup (6 obrokov) OMAR ZA PREKAJEVANJE IN SHRANJEVANJE MESA

MERCATOR,
Blagovnica Tržič
Cankarjeva c. 1 A, tel.
50-180

ali na novoletnem sejmu
v Kranju Mercatorjev
paviljon.

Priporoča se

Komisija za delovna razmerja SREDNJE ŠOLE EKONOMSKIE IN DRUŽBOSLOVNE USMERITVE KRAJN objavlja prosta dela in naloge:

UČITELJA RAČUNALNIŠTVA IN POLITIČNE EKONOMIJE

za določen čas s polnim delovnim časom.

Pogoji za sklenitev delovnega razmerja:
— končana visoka izobrazba ekonomske smeri s tečajem računalništva, ali visoka izobrazba organizacije dela s smerjo, ki vključuje računalništvo in programiranje.

Pisne vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 8 dneh po objavi na naslov: Komisija za delovna razmerja Srednje šole ekonomske in družboslovne usmeritve Kranj, Komenskega 4.

O izbiri bomo kandidate obvestili v roku 30 dni po objavi oglasa.

Informacije po telefonu 064-26-690 ali 064-24-896.

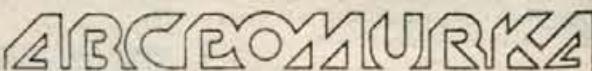
SREDNJA TEKSTILNA IN OBUTVENA SOLA, p.o. KRAJN

Odbor za delovna razmerja in varstvo pri delu razpisuje za nedoločen čas s polnim delovnim časom

dela in naloge UČITELJA MATEMATIKE

Pogoji: visoka izobrazba ustrezne smeri.

Na razpolago je dvosobno stanovanje.
Kandidati naj prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljajo v 15 dneh na naslov: Srednja tekstilna in obutvena sola Kranj, Cesta Staneta Zagorja 33.

TOZD Jelen

GOSTINSTVO KRAJN

Po sklepu DS TOZD razpisujemo javno dražbo, licitacijo za

POLTOVORNI AVTO CITROEN DAK, letnik 1984, vozen.

Izklicna cena je 1.800.000 din.

Licitacija bo v sredo, 16. dec. 1987, ob 8. uri, ob hotelu Jelen na Jubljanski 1 v Kranju.

Licitacija bo po načelu, videno – kupljeno, poznejših reklamacij ne bomo upoštevali.

ljubljanska banka

Temeljna banka Gorenjske Kranj

Na podlagi sklepa 20. redne seje delavskega sveta delovne skupnosti Ljubljanske banke, Temeljne banke Gorenjske Kranj, z dne 26. 11. 1987, razpisna komisija delovne skupnosti Ljubljanske banke, Temeljne banke Gorenjske Kranj

razpisuje

dela in naloge s posebnimi pooblastili za

1. VODENJE POSLOVNE ENOTE JESENICE in

2. VODENJE SEKTORA SREDSTEV

Za opravljanje razpisanih del in nalog sta lahko imenovana kandidata, ki poleg splošnih, z zakonom in družbenim dogovorom določenih pogojev, izpolnjujeta še naslednje pogoje:

— visokošolska ali višješolska izobrazba ekonomske ali druge smeri izobrazbe z ustreznimi delovnimi izkušnjami s področja finančne

— pet let delovnih izkušenj

Poleg tega morajo kandidati za razpisana dela in naloge imeti tudi:

— strokovne, organizacijske in druge delovne sposobnosti za opravljanje razpisanih nalog,

— da se zavzemajo za dosledno razvijanje in utrjevanje samoupravnih socialističnih odnosov,

— osebnostne kvalitete, ki izražajo celovitost strokovnih, družbenopolitičnih in moralnoetičnih merit, predvsem pa celovito oceno uspešnosti dosedanjega dela in doslednega izvajanja in utrjevanja samoupravnih socialističnih odnosov.

Razpisana dela in naloge opravlja delavci s posebnimi pooblastili in odgovornostmi in jih razpisujemo vsaka štiri leta. Kandidati morajo vlogi priložiti listine, s katerimi dokazujo, da izpolnjujejo razpisne pogoje.

Prijave s potrebnimi dokazili naj kandidati pošljejo v 8 dneh od dneva objave razpisa na naslov: Ljubljanska banka, Temeljna banka Gorenjske Kranj, Cesta JLA 1, sektor splošnih poslov, z oznako "za razpisno komisijo".

O izbiri bo razpisna komisija obvestila vse udeležence razpisa v 45 dneh po končanem zbirjanju prijav.

TOVARNA OBUTVE PEKO TRŽIĆ

Delovna skupnost skupnih služb objavlja v splošnem sektorju—obrat družbene prehrane—dela in naloge

SERVIRANJE V RESTAVRACIJI

Pogoji za sprejem:

— natakar in 6 mesecev delovnih izkušenj na podobnih delih, izpit za pridobitev osnovnega znanja o higieni živil in osebnih higieni

posebne zahteve:

— spremnost, enomesečno poskusno delo.

Kandidati naj oddajo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju zahtevanih pogojev 8 dneh po objavi na naslov: Tovarna obutve PEKO Tržič, Ste Marie aux Mines 5.

ZAVOD SRS ZA REZERVE LJUBLJANA, Titova 118

objavlja prosta dela in naloge:

SKIADIŠNI DELAVEC V DE DOLENJA VAS, Selca nad Škofjo Loko

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

— da imajo izpolnjeno osnovnošolsko obveznost oziroma končan program za usposabljanje in starost nad 18 let.

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas s polnim delovnim časom in trimesecnim poskusnim delom.

Pisne prijave z dokazili o strokovnosti, kratkim življenjepisom in opisom dosedanjega dela naj kandidati pošljejo v 8 dneh po objavi komisiji za delovna razmerja Zavoda SR Slovenije za rezerve, Titova 118.

ZAHVALA

Po dolgotrajni in težki bolezni je dotrpela naša mama

LJUDMILA TOMEĆ

roj. Somrak

Ob boleči izgubi bi se želeli zahvaliti vsem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, zlasti sosedom, sorodnikom in prijateljem. Posebna hvala duhovščini za lep obred in pevce za žalostinke. Lepo se zahvaljujemo tudi vsem, ki ste jo spremljili na zadnji poti ali kakorkoli sočustvovali z nami.

Zaluboči njeni: mož Jože, sinova Dušan in Temaž ter hčerka Milena z družino

Škofja Loka, 2. december 1987

MALI OGLASI

tel.: 27-960

cesta JLA 16

vozila

Prodam CITROEN GSK ali zamenjam za drug avto. Mlaška 107, Mlaka Kranj

20511

FIAT 1300, letnik 1977, registriran do septembra 1988, prodam. Kralj, Tavčarjeva 14, Kranj

20514

Prodam DIANO 6 LC, letnik 1979, registrirana do novembra 1988, nove gume, verige, cena 1,2 Mio. Tel.: 81-031, vsak dan od 15. do 19. ure

20516

Ugodno prodam Z 101, letnik 1976, stalno garazirano, registrirano do oktobra 1988. Jakopič, Kurirska 8, Jesenice.

20518

Prodam Z 750, letnik 1970 in R 4, letnik 1977. Milivoje Mihajlovič, Moste 52, Žirovica

20523

Prodam 4 GUME 155 x 13 trayal z obočji, malo rabljene ter športno kolo na 10 prestav. Sandi Bertole, Breznica 4/a, Žirovica

20524

Prodam FIAT 125 P, letnik 1978. Rabič, Dovje 15, tel.: 89-046

20526

Prodam APN 6. Košnječ, Cegelnica 17, tel.: 47-220

20534

Z 101, letnik 1979, ohranjeno in garazirano, prodam za 2,6 Mio. Sp. Besnica 93, tel.: 40-523

20536

Ugodno prodam R 4, registriran za celo leto. Kondič, Jezerska c. 126

20538

Prodam 4 malo rabljene GUME za JUGO 45 za 50.000 din. Zg. Bitnje 211 (blizu trgovine). Tel.: 22-289, popoldan

20541

pismo zaupanja

ljubljanska banka

Temeljna banka Gorenjske

Prodam Z 101, letnik 1979, registriran v voznem stanju. Zoran Kaštrun, Zg. Jezersko 57

20498

Prodam Z 101, letnik 1977, registrirano april 1988. Tel.: 82-876, popoldan

20499

Prodam Z 101, letnik 1978. Visoko 126, tel.: 43-089

20502

Prodam LADO 1500 SZ, letnik 1978. Benič, Titova 62, Jesenice

20504

Prodam Z 750, letnik 1979 in FIAT 132, letnik 1977. Dušan Kogoj, Tomšičeva 98/a, Jesenice

20508

Prodam GOLF, letnik 1979, nemške izdelave z dodatno opremo. Tel.: 74-032

20509

Prodam rezervne dele za Z 101. Velenovo 50, tel.: 42-490

20510

Nujno prodam osebni avto AUDI 80 GLS, letnik 1981, ogled vsak dan. Dražo Šinko, Križe 167

20556

Prodam Z 128, letnik 1984. Tel.: 50-933

20557

Prodam Z 101, letnik 1979, registriran do septembra 1988. Tel.: 66-789

20561

Ugodno prodam Z 101, letnik 1972, karablanano, pravkar obnovljeno. Prodaje 4 originalne GUME za Z 101. Stane Vrhovnik, Zasavska c. 49/a

20567

Z 101, letnik 1977, obnovljen, registriran do avgusta 1988, ugodno prodam. Tel.: 74-129

20568

Prodam FORD TAUNUS 12 M, letnik 1969. Tel.: 22-221, int. 2625

20571

Prodam WARTBURG, letnik 1974, vozni, neregistriran za 25 SM. Gorenja Dobrava 31, Gorenja vas

20572

R 4 GTL, letnik 1985, prodam. Tel.: 75-278

20574

Prodam obnovljeno Z 101, letnik 1976. Aleš Ropret, Boh. Bela 66

20575

Prodam ZASTAVO 101 letnik 78, do-

datno opremljeno in redno vzdrževano

pri lastniku. Ogled na naslovu Trg

št. 1 (Planina III.), tel.: 064-36-848

Ugodno prodam OPEL REKORD, le-

tnik 1961, dobro ohranjen in OPEL

MANTA S, letnik 1978, brezhiben,

70.000 km. Anuška Kavčič, Selca 37, Ži-

tel. 69-416 (popoldan)

20576

Prodam Video Studio Bled

HAUSMAN JANKO

GREGORČEVA ULICA 5

64260 BLED

YUGOSLAVIA

SNEMANJE, PRESNEMAVANJE,

IZPOSOJANJE IN PRODAJA

AUDIO IN VIDEO KASETE

Posnete video in audio kasete boste

lahko kupili na NOVOLETNEM

SEJMNU v Kranju od 11. decembra do

21. decembra 1987 na poslovnem

prostoru

VIDEO STUDIA BLED

TOZD AGROMEHANIKA
Kranj — Hrastje 52/anudi brezobrestni kredit ali popust za traktorje **TOMO VINKOVIĆ**, Bjelovar in program lastne proizvodnje (**škropilno tehniko**)

Telefoni: Centrala (064) 36-461, 36-751, 36-764, 34-033, 34-034, 34-032, PSC Hrastje (064) 34-035.

stan.oprema

Prodam ŠTIDILNIK (4 elek., 2 plin). Tel.: 24-440, int. 22

20503

Zaradi preureditve stanovanja ugodno prodam rabljeno dnevno SOBO (omara in sed. garniture). Mirt, Fužinska 1, Tržič

20519

Ugodno prodam lepo ohranjeno OMARO za dnevno sobo. Tel.: 26-221, med 15. in 18. uro ali po 20. uri

20539

Popravila sedežnih garnitur, žimnic, izdelovanje zaves v rolojev, vani nudi obrtnik. Vinko Oblak, Tenetiše 22, Golnik, tel.: 46-210

20564

Poceni prodam rabljeno otroško SOBO in kombiniran ŠTIDILNIK plin (elektrika). Tel.: 40-622

20566

Prodam novo PEČ za etažno ogrevanje TVT Central 17 K. 20 odstotkov cenej. Ogled vsak dan. Ciril Prša, Kričeva 38, Kranj

20594

Prodam koton sedežno GARNITURO. Tel.: 42-429

20416

Prodam trajnožarečo PEČ in gradbeno dvigalo. Podlubnik 170, Škofja Loka

20606

Prodam raztegljiv KAVČ v dva fotela. Minka Podobnik, Vrečkova 4

20613

Prodam dve starejši POSTELJI z vzmetnicami v 80-litrski AKVARIJ. Gregoričeva 12, Črče

20614

Ugodno prodam dve OMARI, dve vnitrišni in 4 KW termoakumulacijsko PEČ. Tel.: 75-837

20615

Prodam SPALNICO. Zvonko Može, Triglavská 5, Bled

20618

POZNANSTVA

35 letni fant, lastnik manjše, lepe mehanizirane kmetije, dobrega srca in mirnega značaja, išče dekle ali mamo, ki bi prisla živet na njegov dom. Naslov v ogl. oddelku

20621

Montiram avtoradie v posebne avtomobile. Štular, Zg. Bitnje 139, Žabnica (pri Puščarni)

20554

Kakršnokoli delo na dom sprejem.

20590

Za občasno pomoč v kmetijstvu potrebujem človeka. Šifra: Pomoč

20602

Zaradi dvoizmensega dela icerem varstvo v Radovljici, po možnosti na domu za 15 mesečno hčerko. Naslov v ogl. oddelku

20630

OSTALO

Montiram avtoradie v posebne avtomobile. Štular, Zg. Bitnje 139, Žabnica (pri Puščarni)

20554

Kakršnokoli delo na dom sprejem.

20590

Za občasno pomoč v kmetijstvu potrebujem človeka. Šifra: Pomoč

20602

Zaradi dvoizmensega dela icerem varstvo v Radovljici, po možnosti na domu za 15 mesečno hčerko. Naslov v ogl. oddelku

20630

IZOLIRAM CEVI centralne kurjave z volino, pločevino. Tel.: (061) 216-673

18497

VODOINSTALACIJO na novi hiši, tudi vse popravila, vam naredi obrtnik. Tel.: 28-427

19510

Pediciram noge tudi na vašem domu. Kličite popoldan 47-087

20592

OBVESTILA

IZOLIRAM CEVI centralne kurjave z volino, pločevino. Tel.: (061) 216-673

18497

VODOINSTALACIJO na novi hiši, tudi vse popravila, vam naredi obrtnik. Tel.: 28-427

19510

Pediciram noge tudi na vašem domu. Kličite popoldan 47-087

20592

OSMRTNICA

Sporočamo žalostno vest, da je umrl

MIHA BEVC

z Ovsija pri Podnartu

Pogreb pokojnika bo v torek, 8. decembra 1987 ob 16. uri izpred mriške vežice na Ovsijah pri Podnartu. Do pogreba leži v mriški vežici na Ovsijah.

KS in DPO Podnart

Sporočamo žalostno vest, da nas je zapustila naša sodelavka v pokolu iz tozda Lovski material in embalaža

ANTONIJA FABJAN

roj. 1914

Od nje smo se poslovili v četrtek, 3. decembra 1987 ob 15. uri na pokopališču v Bitnjah.

Sind

Veriga ima novo ambulanto

Iz »Dachau« za tovarniško ograjo

Lesce, 4. decembra — V delovni organizaciji Veriga so pred praznikom republike brez kakrsnegakoli pompa odprli novo obratno ambulanto. Prejšnja je bila zunaj tovarniške ogreje, v tako imenovanem delavskem naselju »Dachau«, in je bila od tovarne oddaljena skoraj kilometr.

Na tej relaciji se je »izgubila« marsikatera delovna ura pa tudi sicer je bilo nerodno, če je prišlo do nezgode pri delu. Ob preventivnih pregledih so se delavci zamudili tudi pet ali šest ur, zdaj pa naj se ne bi več kot dve. V novi ambulanti so namreč uvedli takšen red, da bodo zaposleni, ki so na delu, imeli prednost pred tistimi, ki so na bolniški. Ko bodo delovni čas v tovarni uskladili z delovnim časom ambulante, bo problemov še manj.

V Verigi so bila dolgo različna mnenja, ali ambulanta sodi za

zjad še ni uresničilo, je dejal Vitomir Rems, vodja službe za varstvo pri delu.

Ves denar za prostore in za opremo (67,5 milijona dinarjev) je prispevala Veriga. V ambulanti je tudi prostor za terapijo, ker so obolenja hrbitnice, rok in nog v 1400 – članskem kolektivu dokaj pogosta. Bolniški stalež je za zdaj še v normalnih mejah (na mesec išče zdravniško pomoč od 160 do 220 delavcev). Vitomir Rems pa upa, da ga zaradi bližnje ambulante tudi v prihodnje ne bo več kot doslej, ker je sistem nagrjevanja tak, da se odsotnost z dela zelo pozna v plačilni kuverti.

C. Zaplotnik

Tehnološko-ekološka sanacija Termike malo zamuja

Drugi dimnik in protihrupna ograja prihodnje leto?

Škofja Loka, 6. novembra — Tovarna kamene volne na Trati mora po sklepu loške skupščine vse škodljive vplive na okolje spraviti pod dovoljene meje do konca tega leta. Čeprav gre tehnološko-ekološka sanacija Termike h koncu, pa predvsem zaradi zapletov s pridobitvami soglasij oziroma gradbenih dovoljenj, rôka najbrž ne bo uspela ujeti na vseh področjih.

Zatika se pri gradnji 25 metrov visokega dimnika, za katere so v Termiki poleti dobili lokacijsko dovoljenje, zaradi sodnega spora, ki ga je sprožila krajevna skupnost Sv. Duh, pa ne tudi gradbenega dovoljenja. Kakšen bo zaključek spora, ki se traja, še ni povsem jasno, verjetno pa je, da se bo gradnja dimnika, ki postaja samostojna naložba, zavlekla naslednje leto.

Tudi gradnjo protihrupne ograde, s katero se bodo krajanji otreli hrupa iz neljube sosedje pa tudi s hitrega železni-

škega tira, bodo v Termiki najbrž dokončali spomladan. Trenutno jih še ovira gradbeno dovoljenje, (lokacijskega imajo), ki se ji pridružuje neugodno zimsko vreme.

Sicer pa so v Termiki opravili že veliko dela iz programa tehnološko-ekološke sanacije. Nova druga proizvodna linija, ki še obratuje poskusno, že daje rezultate, stoji pa tudi že 50 metrov visoki dimnik za izpust očiščenih dimnih plinov kuropuk in tehnološkega zraka. Nanj sta že priključeni usedalni komori obeh linij. Najpo-

membnejša za čistejše okolje Termike pa bo vsekakor čistilna naprava dimnih plinov kuropuk, ki bo zgrajena dokonca leta.

Izvršni svet loške občine je zadolžil Termiku, da čimprej pripravi program meritve za spremeljanje učinkov tehnološko-ekološke sanacije, ki jih bo opravljala pooblaščena strokovna organizacija. Pri njeni izbiro bi vsekakor veljalo spostovati tudi mnenje krajanov Trate in Sv. Duhu.

H. Jelovčan

Soli na Planini sta blizu, tudi za varnost otrok je poskrbljeno

Skupni šolski okoliš za dve soli

Kranj, december — Na Planini grade novo osnovno šolo, ki bo učence sprejela prihodnje šolsko leto. Praviloma ima vsaka osnovna šola svoj šolski okoliš, v Kranju pa bodo naredili izjemo, šola Bratstvo in enotnost in nova šola Planina II, bosta imeli skupnega.

V kranjski občini osnovno-šolske klopi drgne natančno 9.075 otrok, število osnovnošolcev nenehno raste, vrh naj bi po napovedih dosegli prihodnje leto, kasneje pa naj bi glede na manjše število rojstev in manjše priseljanje sledil strm padec. Na Planini grade novo osnovno šolo, ki bo učence sprejela prihodnje leto in tako omilili stisko s šolskim prostorom, toda zaenkrat le omilili, saj bodo še naprej imeli vseposod dve izmeni.

Pri oblikovanju šolskega okoliša za novo šolo Planina II

so z naravnim zaokrožitvijo nasteli 1.056 učencev, šola pa bo lahko sprejela 750 učencev. Še bolj pa se je zatikalo, ko so skušali učence razporediti po razredih, saj so dobili prenarepane prve razrede in številčno šibke sedme in osme. Problem so skušali razrešiti z izločitvijo nekaterih ulic iz naravnega šolskega okoliša šole Planina II, toda nesorazmernje med razredmi je ostalo. Zato so se odločili, da napravijo izjemo in za obe sosednji šoli na Planini oblikujejo enoten šolski okoliš, kar pomeni, da bi prihod-

nje šolsko leto obe šoli obiskovalo 1.911 učencev. Vsaka bi imela po 34 oddelkov in sicer šola Bratstvo in enotnost 19 na nižji in 15 na višji stopnji, šola Planina II pa 20 oddelkov na nižji in 14 na višji stopnji.

Takšna rešitev je seveda izjema, saj ima praviloma vsaka šola svoj šolski okoliš. Vendar pa pri tej izjemi večjih problemov ne bi smelo biti, saj sta si obe šoli na Planini zelo blizu, tudi za prometno varnost otrok bo poskrbljeno. Nekaj sprememb pa bodo doživeli tudi drugi šolski okoliši v mestu, saj bo nova šola na Planini razbremenila tudi druge osnovne šole v mestu.

M. V.

MERKUR KRAJN

KUPCE Z OBMOČJA

TRŽIČA

OBVEŠČAMO, DA PREMOG IN DRVA LAHKO NAROČAJO IN VPLAČUJEJO V POSLOVALNICI

MERCATOR — TRŽIČ

ob sredah od 6 — 16 ure
ob sobotah od 7 — 11 ure

Zemeljski plaz pred Slatno Cesta Begunje-Tržič pred nasejnjem Slatno je zaradi zemeljskega plazu v širini okrog 60 metrov zaprt. Zemljišče je začelo drseti že konec novembra. Na terenu zdaj opravljajo meritve delavci Cestnega podjetja Kranj in Skupnosti za ceste Slovenije. Po opravljenih meritvah in ocenjenih stroških se bodo odločili tudi za popravilo. — A. Ž. — Foto: F. Perdan

GLASOVA ANKETA

Največji adut je Mateja

Kranj, 4. decembra — Tekmovanja najboljših smučarjev na svetu so se začela. Alpski smučarji imajo za seboj že nekaj tekem za svetovni pokal, začenjajo pa tudi skakalci in tekači. V igri za visoke uvrstitev, med alpinci in skakalci, smo tudi Jugoslovani. Lani se nam je marsikaj posrečilo: alpinci in skakalci so dobivali tekme svetovnega pokala in se nasplihovatko uvrščali, že drugič pa je prišel k nam kri-

Tone Dolar iz Vrbe: »Za skakalce so bili zanimam, saj imam sina Tomaza med skakalci, vendar mi tudi alpske smučanje ni neznano. Skakalci glede na trening in sedanjo formo veliko obetajo, vendar je še preuranjeno karkoli napovedovati: ne vemo, kako je vadila konkuren-

ca, koliko je napredovala, v kakšni formi je. Pri alpincih je špica dobra, splet pri Mateja, ki lahko z malo sreče osvoji svetovni pokal. Zanesljivo bo prišel v formo tudi Bojan. Vendar je špica preozka in je prevelika praznina do drugih tekmovalcev, ki tekmujejo za svetovni pokal. Ne zdi se mi pri prav, da uspehe alpincev se vedno bolj cenimo (le – ti so te uspehe res prej dosegali in tudi sedaj jih imajo več) kot pa uspehe skakalcev.«

Toni Justin iz Žirovnice: Gledano s stališča Elana, kjer sem serviser, bom vesel vsakega uspeha na naših smučeh, pa naj ga doseže Jugoslov ali Norvežan. Seveda pa je prijetneje, če je to Jugoslov.

Med skakalci sta prva aduta Miran Tepeš in Primož Ulaga, vendar je sedaj že prekmal reči, kaj bo. Največja cilja sta svetovno prvenstvo v poletih v Obersdorfu in olimpijadi v Calgary-

ju. Pri alpincih največ kažejo Mateja, Bojan in Gregor Benedik, zanesljivo pa bo tudi Rok Šmarsikaj dosegel. Za ostale bo uspeh že kakšna točka v svetovnem pokalu. Glede možnosti na olimpijadi dajem prednost alpincem, predvsem Mateji in Bojanu.«

Katarina Cuznar s Podkorenem: Zanimala me šport. Kar zadeva alpske smučarje, je za Mateja vse v najlepšem redu, fantje pa še niso bili prav posebno uspešni. Upam, da bodo enako dobrati kot preteklo sezono, vendar: šport je šport. Na najboljše upam tudi pri skakalcih. To je posebno cenim. Vsak je dober, kdor upa prek skakalnice, pa naj bo tudi manjša. Korajši so.

Alenka Mlinarič z Bistrici pri Tržiču: Za vso smučarje se zanimam: za alpsko, za skoke. Mislim, da morajo biti naši še boljši, kot so bili lani. Največ pričakujem od Mateje Svet, Bojana Križaja, veliko pa lahko doseže tudi skakalci Tepeš, Ulaga, Zupan in ostali. Če jim bo dobro šlo in bodo imeli srečo, lahko na olimpijskih igrah v Calgaryju osvojijo kolajno. Največ možnosti ima Mateja Svet.«

J. Košnjek
Slike: F. Perdan

Zaposlovanje invalidov si težko utira pot

Kranj, 2. decembra — Preprečevanje invalidnosti v delovnih organizacijah sicer namejajo vse večjo pozornost, premalo pa storijo za ustrezno zaposlitev invalidnih delavcev.

Pet let od sprejetja akcijskega programa za razreševanje problematike invalidnih oseb v kranjski občini, ki je bil te dni tudi predmet razprav dveh delegatskih skupščin, socialnega varstva in skrbstva, ugotavlja, da sčasoma prodira miselnost o sistematičnem preprečevanju invalidnosti in skrbi za delovne invalide. Temu v prid govore poročila delovnih organizacij v občini (polovica jih je odgovorila na vprašalnik strokovnih služb SIS, kako uresničujejo pred petimi leti sprejet program, med njimi tudi večina tistih, ki zaposljujejo pretežno invalidov). Sodeč po podatkih je v delovnih organizacijah več pozornosti namenjene izboljševanju delovnega standarda, ki naj bi onemogočal razširjanje delovne invalidnosti. Teže pa jim je invalidi zaposlit na delovnih mestih, kjer bodo zadowoljni in s tem tudi bolj produktivi.

Še vedno se v delovnih organizacijah premalo poslužujejo možnosti, kako na ustreznejših delovnih mestih zaposli tiste, ki so si pri delu prislužili invalidnost: s prekvalifikacijo, priredbo delovnih mest, rehabilitacijo, seveda v sodelovanju s skupnostjo za zaposlovanje in skupnostjo pokojninskega zavarovanja, zavoda za rehabilitacijo invalidov in izobraževalnih ustanov. Tudi preprečevanje med delovnimi organizacijami in tozdi si še ni utrlo poti, ker je za to premašilo posluha, razlog zanj pa verjetno kratkoročna računica. Dolgoročna namreč da vedeti, da invalid na ustrezjem, svojim preostalom sposobnostim primerno delovnem mestu, za tovarno nikakor ni draga naložba. Zadovoljen laže dela, več naredi in manj oboleva, njegov ekonomski rezultat pa povrne tudi takšno naložbo kot je, prilagoditev delovnega me-

Cenzura ali poslovna tajnost?

Ko je pred leti, v času akcije »oslanjanja na lastne sile«, leško Verigo obiskala delovna skupina centralnega komiteja ZKS, smo dolgo sedeli v dvorani in se vreteli okrog problemov kot misli okoli vrele kaše. Šele, ko sem ob odhodu s police vratarnice zmaknil tovarniško glasilo in prebral uvodnik, sem lahko potegnil dleočni triurne razprave. Uvodnik je bil oster, kritičen, udaren. Razgaljal je Verigo v vsem »blišču in bedi«. Razprtje, neenotnost v vodstvu...«

Zakaj vse to pišem? Zato, ker dokaj redno pregledujem tovarniška glasila, in ker mi je pred nedavnim prišlo v roke tudi glasilo tovarne, ki je v precejšnjih težavah. Vse sem našel na straneh časopisa — zapis o sindikalnem izletu, o delavcih, ki so se upokojile, o delu mladinske organizacije, o kulturnem mrtvili, nič in čisto nič pa o poslovni rezultatu, o tem, kako bodo prebrodili težave, kakšne posledice bodo občutili delavci, kako je zalogami, gibanji osebnih dohodkov... So mar (slabi) poslovni rezultati tudi poslovna tajnost ali pa je cenzura vodstva močnejša od uredniške politike in udarnosti piscev?

Premalo imamo lesa, da bi na tak način zapravljali papir, in prelepo smo v ustavo zapisali pravila obvezčanja (obveščati druge in biti obveščen), da bi na tak način

C. Zaplotnik

Pod streho bo lažje čakati — Krajevna skupnost Brezje nad Tržičem se je odločila urediti pokrita avtobusna postajališča. Prvo bo dobilo streho osrednje brezjansko postajališče. Iz leta so bo, kraju primočno, brez bojazni, da bi kazilo okolico. Predvsem je pomembno, da bo čakajoče na postaji varovalo pred padavinami in nadležnim vetrom, ki tukaj zelo rad piha. Izdelavo in postavitev postajališča so zaupali znanemu tesarskemu mojstru Ivanu Ermanu z Rodin pri Žirovnici. Nekaj njegovih postajnih utic stoji na Gorenjskem, sicer pa je Ivan znan kot mojster svojega poklica. (J.K.) — Foto: F. Perdan